

RAPORT
o stanie Gminy Stanin
za rok 2024

Spis treści

Wstęp	3
1. Zarządzanie gminą	4
1.1. Rada Gminy – organ stanowiący.....	4
1.2. Wójt – organ wykonawczy	5
2. Demografia	6
3. Zatrudnienie w gminnych jednostkach organizacyjnych i placówkach oświatowych	8
3.1. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych	8
3.2. Zatrudnienie oraz liczba uczniów w placówkach oświatowych:.....	9
4. Realizacja uchwał Rady Gminy Stanin	9
5. Analiza finansów Gminy Stanin w latach 2022 – 2025	16
5.1. Dochody	17
5.2. Wydatki	21
5.3. Równowaga budżetowa.....	23
5.4. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczki i obligacji.....	25
5.5. Obsługa długu wg art. 243 ufp	26
6. Realizacja strategii, polityk i programów	26
6.1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.....	27
6.2. Strategia rozwiązywania problemów społecznych.....	29
6.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stanin i działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.....	30
6.4. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	33
7. Projekty realizowane z udziałem środków UE i krajowych	37
8. Planowanie przestrzenne	43
9. Wydarzenia kulturalne, promocja gminy, komunikacja społeczna i działania wizerunkowe	43
10. Mienie Gminy	47
11. Zaopatrzenie w wodę	49
12. Gospodarka ściekowa	50
13. Gospodarka odpadami komunalnymi	52
14. Ochrona Środowiska	57
15. Infrastruktura drogowa i transport	57
16. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	58
17. Polityka społeczna	58
18. Oświata	63
19. Podsumowanie	71

Wstęp

Szanowni Państwo !

Po raz siódmy mam zaszczyt przedstawić Państwu Raport o stanie Gminy Stanin - dokument będący podsumowaniem działań podejmowanych przez samorząd oraz jednostki mu podległe w 2024 r.

Ta szczególna forma sprawozdania stanowi zestawienie najważniejszych danych, obejmuje podsumowanie działań Wójta w poprzednim roku, w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Gminy Stanin.

Informacje zawarte w Raporcie posłużą mieszkańcom Gminy Stanin do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy. W niniejszej publikacji pragnę przedstawić w formie skrótowej to, co udało się zrealizować na przestrzeni ubiegłego roku. Był to czas intensywnej pracy, wielu działań inwestycyjnych umożliwiających dalszy rozwój gminy.

Serdecznie dziękuję za dotychczasowe wsparcie i zachęcam do lektury Raportu o stanie Gminy Stanin. Znajdą w nim Państwo obraz gminy, która każdego dnia staje się lepszym, piękniejszym i bardziej atrakcyjnym miejscem do życia – dla nas i dla przyszłych pokoleń.

Krzysztof Kazana
Wójt Gminy Stanin

1. Zarządzanie gminą

Podstawowym celem działalności urzędu jest zapewnienie klientom profesjonalnej i przyjaznej obsługi. Urząd realizuje zadania własne, wynikające z ustaw i uchwał, zadania zlecone przez administrację rządową oraz przyjęte na podstawie porozumień zawartych z organami administracji rządowej lub jednostkami samorządu terytorialnego.

Budynek Urzędu Gminy Stanin

1.1. Rada Gminy – organ stanowiący

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym wybieranym obecnie na kadencję trwającą 5 lat. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to między innymi uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych przepisach. Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podawany jest do wiadomości mieszkańców. Radę Gminy Stanin tworzy 15 osób. Radni współpracują w ramach trzech komisji stałych:

- Komisja Rewizyjna,
- Komisja Budżetu i Finansów,
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji.

1.2. Wójt – organ wykonawczy

Wójt jest organem wykonawczym. Kadencja wójta trwa 5 lat. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy Stanin oraz zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności opracowywanie strategii i programów, gospodarowanie mieniem komunalnym oraz wykonywanie budżetu. Funkcję Wójta od 2010 r. sprawuje Krzysztof Kazana. Urząd Gminy jest instytucją pomocniczą Wójta i wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej oraz zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień.

Urząd Gminy Stanin podzielony jest na cztery wydziały, które składają się z wieloosobowych stanowisk pracy. Samodzielne stanowiska to Zastępca kierownika USC i samodzielne stanowisko ds. obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego i promocji gminy. Na dzień 31 grudnia 2024 roku zatrudnienie w urzędzie wynosiło 42 osoby, liczba etatów 40,38.

Zdecydowana większość pracowników Urzędu Gminy Stanin posiada wykształcenie wyższe. Dbając o rozwój potencjału pracowników, w 2024 roku skupiono się przede wszystkim na doskonaleniu ich umiejętności poprzez udział zarówno w dostępnych na rynku szkoleniach odpowiadających potrzebom urzędu.

W urzędzie stwarza się możliwości odbycia stażu z Urzędu Pracy dla osób posiadających status bezrobotnego – spełniającego warunki, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Staże organizuje się na okres od 3 do 6 miesięcy, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz możliwościami finansowymi Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie.

Praktyki w urzędzie odbywają uczniowie i studenci różnych szkół i kierunków. W roku 2024 w ramach praktyk przyjęliśmy 1 ucznia/studenta.

W 2024 r. zostało sporządzonych 47 zarządzeń wójta. Wójt Gminy Stanin realizując zadania samorządu i działając w oparciu o przyjęte dokumenty programowe wydał 4 upoważnienia dla pracowników Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych.

W 2024 r. do urzędu wpłynęły 64 wnioski o udostępnienie informacji publicznej, na wszystkie wnioski zostały udzielone odpowiedzi.

2. Demografia

Gminę Stanin tworzy 29 sołectw. Na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba mieszkańców Gminy Stanin wynosiła 9519 osób.

Miejscowości, w których sukcesywnie liczba mieszkańców wzrasta to: Wólka Zastawska, Kosuty i Kierzków, natomiast zmniejsza się liczba mieszkańców w Staninie, Zastawiu i w Jedlance.

W 2024 r. w Gminie Stanin urodziło się 86 dzieci, w tym 41 dziewczynki i 45 chłopców. W 2024 r. zmarło 101 osób, w tym 58 kobiet i 43 mężczyzn. Wobec tego ubytek naturalny w 2024 r. wyniósł 15 osób.

Urząd Gminy w Staninie zorganizował 12 grudnia 2024 roku Jubileusz Pożycia Małżeńskiego dla 10 par małżeńskich z terenu gminy Stanin. Z tej okazji w Centrum Społeczno – Kulturalnym w Tuchowiczu odbyło się uroczyste spotkanie jubilatów, poprzedzone mszą św. w kościele parafialnym w Tuchowiczu. W trakcie spotkania Wójt Gminy odznaczył jubilatów medalami, przyznanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej „Za długoletnie pożycie Małżeńskie”.

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w poszczególnych miejscowościach:

Miejscowość	Liczba ludności stan na 01.01.2024 r.	Liczba ludności stan na 31.12.2024r.
Anonin	452	452
Aleksandrów	147	144
Borowina	171	165
Celiny Szlacheckie	183	176
Celiny Włościańskie	301	302
Gózd	447	441
Jarczówek	299	298
Jeleniec	483	480
Jonnik	297	292
Józefów	368	366
Kierzków	235	242
Jedlanka Osada	76	65
Kij	135	133
Kopina	306	304
Kosuty	589	596
Lipniak	271	271
Niedźwiadka	159	163
Nowa Wróblina	152	149
Nowy Stanin	176	176
Ogniwo	178	177
Sarnów	889	884
Stanin	791	765
Stara Gąska	145	147
Stara Wróblina	229	228
Tuchowicz	475	472
Wesołówka	343	343
Wnętrzne	210	209
Wólka Zastawska	387	395
Zagoździe	204	199
Zastawie	503	485
RAZEM	9601	9519

3. Zatrudnienie w gminnych jednostkach organizacyjnych i placówkach oświatowych

3.1. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych

W gminnych jednostkach organizacyjnych stan zatrudnienia przedstawiał się następująco:

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staninie**

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Staninie na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było 19 pracowników, co stanowi 17,6 etatu. Z łącznej liczby pracowników ośrodka trzy osoby zatrudnione zostały w ramach trwałości projektu „Aktywna jesień życia w gminie Stanin”, tj. kierownik klubu seniora oraz dwie opiekunki środowiskowe. Do obsługi wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego utworzonej w projekcie „Środowisko lokalne motorem rozwoju usług społecznych” zatrudniony został aspirant pracy socjalnej na 0,6 etatu.

Dodatkowo na podstawie umów cywilnoprawnych pracę wykonywały:

- opiekunki środowiskowe pracujące w razie wystąpienia potrzeb: 3 osoby,
- specjaliści świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi: 3 osoby (pielęgniarka, logopeda, rehabilitant),
- informatyk: 1 osoba.

- **Gminna Biblioteka Publiczna w Staninie, Kosuty**

Na dzień 31 grudnia 2024 roku zatrudnienie w GBP wynosiło 7 pracowników, liczba etatów 5,75.

- **Zespół Ekonomiczno- Administracyjny Szkół w Staninie**

Na dzień 31 grudnia 2024 roku zatrudnienie w ZEAS wynosiło 6 pracowników na pełnych etatach.

- **Żłobek Gminny „MALUSZEK” w Wesolówce**

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w żłobku zatrudnionych było 22 pracowników, liczba etatów 21,5.

3.2. Zatrudnienie oraz liczba uczniów w placówkach oświatowych:

Zatrudnienie oraz liczba uczniów w placówkach oświatowych na koniec 2024 roku przedstawiało się następująco:

Nazwa placówki	Liczba dzieci w klasach I - VIII	Liczba dzieci w przedszkolach /oddziałach przedszkolnych	Liczba zatrudnionych nauczycieli	Liczba zatrudnionych pracowników obsługi
Zespół Szkół w Staninie	276	123	46	26
Zespół Szkół w Tuchowiczu	173	74	26	13
Publiczna Szkoła Podstawowa w Zagoździu	89	44	22	10
Publiczna Szkoła Podstawowa w Sarnowie	153	60	26	10
Publiczna Szkoła Podstawowa w Zastawiu	80	43	22	10
Publiczna Szkoła Podstawowa w Jeleńcu	65	45	25	9
Razem	836	389	167	78

4. Realizacja uchwał Rady Gminy Stanin

W 2024 roku Rada Gminy Stanin obradowała na 17 sesjach. na których podjęła ogółem 82 uchwały.

Poniższa tabela prezentuje wykaz wszystkich uchwał podjętych w 2023 roku.

Lp	Numer	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Wykonawca uchwały
1.	LXXVII/367/2024	2024-02-09	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 r	Wójt Gminy
2.	LXXVII/368/2024	2024-02-09	w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Stanin	Wójt Gminy
3.	LXXVIII/369/2024	2024-02-19	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
4.	LXXVIII/370/2024	2024-02-19	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 r	Wójt Gminy
5.	LXXIX/371/2024	2024-03-21	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
6.	LXXIX/372/2024	2024-03-21	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 r	Wójt Gminy
7.	LXXIX/373/2024	2024-03-21	w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Stanin środków stanowiących fundusz sołecki na rok 2025	Wójt Gminy
8.	LXXIX/374/2024	2024-03-21	w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Stanin na rok 2024”	Wójt Gminy
9.	LXXIX/375/2024	2024-03-21	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Stanin na lata 2024-2030	Wójt Gminy
10.	LXXIX/376/2024	2024-03-21	w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług	Wójt Gminy
11.	LXXIX/377/2024	2024-03-21	w sprawie przyjęcia programu osłonowego pn. "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2024	Wójt Gminy
12.	LXXIX/378/2024	2024-03-21	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników i kandydatów na strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Stanin biorących udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę Stanin	Wójt Gminy
13.	LXXIX/379/2024	2024-03-21	w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Stanin na lata 2024-2029	Wójt Gminy
14.	LXXIX/380/2024	2024-03-21	w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Stanin	Wójt Gminy
15.	LXXIX/381/2024	2024-03-21	w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Stanin	Wójt Gminy
16.	LXXIX/382/2024	2024-03-21	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu lokalu użytkowego położonego w miejscowości Wólka Zastawska	Wójt Gminy
17.	LXXIX/383/2024	2024-03-21	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą oraz odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy	Wójt Gminy

18.	LXXIX/384/2024	2024-03-21	w sprawie wyrażenia zgody na nabycie na rzecz Gminy Stanin od Polskich Kolei Państwowych S.A. prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna nr 92/1 o powierzchni 0,0064 ha oraz działka ewidencyjna nr 92/2 o powierzchni 0,0566 ha, położone w obrębie ewidencyjnym Borowina (0003) oraz ustanowienie służebności gruntowej	Wójt Gminy
19.	LXXIX/385/2024	2024-03-21	w sprawie uchwalenia Strategii rozwoju Gminnej Biblioteki Publicznej w Staninie na lata 2024-2028	Wójt Gminy
20.	LXXIX/386/2024	2024-03-21	w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	Wójt Gminy
21.	LXXIX/387/2024	2024-03-21	w sprawie przyznania dotacji dla Parafii p.w. Świętej Marii Magdaleny w Tuchowiczu na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków	Wójt Gminy
22.	LXXIX/388/2024	2024-03-21	w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości	Wójt Gminy
23.	LXXX/389/2024	2024-04-17	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Wójt Gminy
24.	LXXX/390/2024	2024-04-17	w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2024-2034	Wójt Gminy
25.	LXXX/391/2024	2024-04-17	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia gminno-powiatowego pomiędzy Miastem Łuków a Gminą Łuków, Gminą Stanin i Powiatem Łukowskim na rzecz przygotowania i realizacji projektu partnerskiego pn. "Wdrożenie zintegrowanego systemu e-usług publicznych dla mieszkańców MOF Łukowa" w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027	Wójt Gminy
26.	I/1/2024	2024-05-07	w sprawie uchwalenia Regulaminu tajnego głosowania	Przewodniczący obrad
27.	I/2/2024	2024-05-07	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Stanin	Przewodniczący obrad
28.	I/3/2024	2024-05-07	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Rady Gminy Stanin	Przewodniczący Rady Gminy
29.	I/4/2024	2024-05-07	w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Stanin	Przewodniczący Komisji
30.	I/5/2024	2024-05-07	w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Stanin	Przewodniczący Komisji
31.	I/6/2024	2024-05-07	w sprawie powołania stałej Komisji Budżetu i Finansów	Przewodniczący Komisji
32.	II/7/2024	2024-05-13	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
33.	II/8/2024	2024-05-13	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Wójt Gminy
34.	III/9/2024	2024-06-27	w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy za 2023 rok	Wójt Gminy
35.	III/10/2024	2024-06-27	w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Wójta Gminy Stanin z wykonania budżetu za 2023 r.	Wójt Gminy
36.	III/11/2024	2024-06-27	w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy z tytułu wykonania budżetu za 2023 rok.	Wójt Gminy
37.	III/12/2024	2024-06-27	w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości	Wójt Gminy
38.	III/13/2024	2024-06-27	w sprawie przyznania dotacji dla Parafii p.w. Świętej Marii Magdaleny w Tuchowiczu na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków	Wójt Gminy

39.	III/14/2024	2024-06-27	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
40.	III/15/2024	2024-06-27	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Wójt Gminy
41.	III/16/2024	2024-06-27	w sprawie przyjęcia "Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Gminy Stanin	Wójt Gminy
42.	III/17/2024	2024-06-27	w sprawie uznania skargi na działania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i samego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za bezzasadną	Wójt Gminy
43.	III/18/2024	2024-06-27	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Stanin	Wójt Gminy
44.	III/19/2024	2024-06-27	w sprawie przyjęcia regulaminu określającego zasady i tryb udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Stanin, na dofinansowanie przedsięwzięcia polegającego na zakupie i montażu instalacji fotowoltaicznej w ramach działań Gminy Stanin	Wójt Gminy
45.	IV/20/2024	2024-07-18	w sprawie przyjęcia Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łukowa	Wójt Gminy
46.	V/21/2024	2024-08-19	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
47.	V/22/2024	2024-08-19	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Wójt Gminy
48.	V/23/2024	2024-08-19	w sprawie rozpatrzenia petycji	Wójt Gminy
49.	V/24/2024	2024-08-19	w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług	Wójt Gminy
50.	V/25/2024	2024-08-19	w sprawie przyjęcia programu osłonowego pn. Wsparcie osób starszych i osób z niepełnosprawnością na lata 2024 - 2025	Wójt Gminy
51.	VI/26/2024	2024-09-03	w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Łukowskiego na dofinansowanie zadania pn. "Przebudowa i dostosowanie pomieszczeń dla potrzeb funkcjonowania Pododdziału Urazowo-Ortopedycznego"	Wójt Gminy
52.	VI/27/2024	2024-09-03	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
53.	VI/28/2024	2024-09-03	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Wójt Gminy
54.	VI/29/2024	2024-09-03	w sprawie przyjęcia aktualizacji Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łukowa na lata 2021-2030	Wójt Gminy
55.	VII/30/2024	2024-09-23	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
56.	VII/31/2024	2024-09-23	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Wójt Gminy
57.	VIII/32/2024	2024-10-03	w sprawie przyznania dotacji dla Parafii p.w. Świętej Anny w Jeleńcu na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków	Wójt Gminy
58.	IX/33/2024	2024-10-29	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
59.	IX/34/2024	2024-10-29	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Wójt Gminy

60.	IX/35/2024	2024-10-29	w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w Żłobku Gminnym "MALUSZEK" w Wesolówce oraz ustalenia maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w Żłobku	Wójt Gminy
61.	IX/36/2024	2024-10-29	w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Stanin	Wójt Gminy
62.	X/36/2024	2024-11-15	w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu	Wójt Gminy
63.	X/37/2024	2024-11-15	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
64.	X/38/2024	2024-11-15	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Wójt Gminy
65.	XI/39/2024	2024-11-28	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
66.	XI/40/2024	2024-11-28	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Wójt Gminy
67.	XI/41/2024	2024-11-28	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2025 rok	Wójt Gminy
68.	XI/42/2024	2024-11-28	w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Stanin na rok 2025	Wójt Gminy
69.	XI/43/2024	2024-11-28	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości w trybie bezprzetargowym	Wójt Gminy
70.	XI/44/2024	2024-11-28	w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości	Wójt Gminy
71.	XI/45/2024	2024-11-28	w sprawie wyrażenia zgody na obciążenie służebnością przesyłu nieruchomości stanowiących własność Gminy Stanin na rzecz PGE Dystrybucja S.A. z siedzibą w Lublinie	Wójt Gminy
72.	XI/46/2024	2024-11-28	w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Stanin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2025 rok	Wójt Gminy
73.	XI/47/2024	2024-11-28	w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, form i zakresu tej pomocy oraz trybu postępowania w związku z realizacją "Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Gminy Stanin"	Wójt Gminy
74.	XII/48/2024	2024-12-10	w sprawie wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
75.	XII/49/2024	2024-12-10	w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2025	Wójt Gminy
76.	XII/50/2024	2024-12-10	w sprawie przyjęcia Programu osłonowego pn. "Wsparcie osób starszych i osób z niepełnosprawnością" na lata 2024 - 2026	Wójt Gminy
77.	XIII/51/2024	2024-12-30	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
78.	XIII/52/2024	2024-12-30	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Wójt Gminy
79.	XIII/53/2024	2024-12-30	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej	Wójt Gminy
80.	XIII/54/2024	2024-12-30	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2025 rok	Wójt Gminy
81.	XIII/55/2024	2024-12-30	w sprawie wprowadzenia zmiany w Uchwale Nr XXXIII/156/2016 Rady Gminy Stanin z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie utworzenia Żłobka Gminnego "MALUSZEK" w Wesolówce i nadania statutu	Wójt Gminy
82.	XIII/56/2024	2024-12-30	w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w Żłobku Gminnym "MALUSZEK" w Wesolówce oraz ustalenia maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w Żłobku	Wójt Gminy

Przepisy prawa miejscowego zawarte były w 26 uchwałach i podlegały opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. Wojewoda Lubelski w odniesieniu do podjętych w 2024 r. wydał dwa rozstrzygnięcia nadzorcze.

Wykaz aktów prawa miejscowego uchwalonego w Gminie Stanin w 2024 r. prezentuje poniższa tabela:

Lp.	Numer	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego
1.	LXXVII/367/2024	09.02.2024 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Pozycja 1371, 26.02.2024 r.
2.	LXXVII/368/2024	09.02.2024 r.	w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Stanin	Pozycja 1181, 15.02.2024 r. (zmienia Uchwałę Nr III/19/2018 Rady Gminy Stanin z 21.12.2018 r. ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Lub. z 2019 r. poz. 256)
3.	LXXVIII/370/2024	19.02.2024 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Pozycja 1629, 11.03.2024 r. (zmienia Uchwałę Nr III/18/2018 Rady Gminy Stanin z 21.12.2018 r. ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Lub. z 2019 r. poz. 684)
4.	LXXIX/374/2024	21.03.2024 r.	w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Stanin na rok 2024”	Pozycja 1882, 26.03.2024 r.
5.	LXXIX/376/2024	21.03.2024 r.	w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług	Pozycja 1880, 26.03.2024 r.
6.	LXXIX/378/2024	21.03.2024 r.	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników i kandydatów na strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Stanin biorących udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę Stanin	Pozycja 1955, 28.03.2024 r.
7.	LXXIX/379/2024	21.03.2024 r.	w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Stanin na lata 2024-2029	Pozycja 2033, 28.03.2024 r. Rozstrzygnięcie nadzorcze nr PN-II.4131.133.2024 Wojewody Lubelskiego z dnia 23 kwietnia 2024 r. stwierdzające nieważność aktu, ogłoszone w Dz.Urz.Woj.Lub. z 2024 r. poz. 2510, 25.04.2024 r.

8.	LXXIX/380/2024	21.03.2024 r.	w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Stanin	Pozycja 2034, 28.03.2024 r. Rozstrzygnięcie nadzorcze nr PN-II.4131.154.2024 Wojewody Lubelskiego z dnia 25 kwietnia 2024 r. stwierdzające nieważność aktu, ogłoszone w Dz.Urz.Woj.Lub. z 2024 r. poz. 2546, 26.04.2024 r.
9.	LXXIX/381/2024	21.03.2024 r.	w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Stanin	Pozycja 2035, 28.03.2024 r.
10.	LXXIX/386/2024	21.03.2024 r.	w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	Pozycja 2367, 16.04.2024 r.
11.	LXXX/389/2024	17.04.2024 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Pozycja 2790, 10.05.2024 r.
12.	II/8/2024	13.05.2024 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Pozycja 3058, 29.05.2024 r.
13.	III/15/2024	27.06.2024 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Pozycja 3846, 18.07.2024 r.
14.	III/19/2024	27.06.2024 r.	w sprawie przyjęcia regulaminu określającego zasady i tryb udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Stanin, na dofinansowanie przedsięwzięcia polegającego na zakupie i montażu instalacji fotowoltaicznej w ramach działań Gminy Stanin	Pozycja 3647, 08.07.2024 r.
15.	V/22/2024	19.08.2024 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Pozycja 4322, 03.09.2024 r.
16.	V/24/2024	19.08.2024 r.	w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług	Pozycja 4186, 21.08.2024 r.
17.	VI/28/2024	03.09.2024 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Pozycja 4540, 19.09.2024 r.
18.	VII/31/2024	23.09.2024 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Pozycja 4892, 11.10.2024 r.
19.	IX/34/2024	28.11.2024 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok	Pozycja 5397, 14.11.2024 r.
20.	IX/35/2024	28.11.2024 r.	w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w Żłobku Gminnym "MALUSZEK" w Wesółwce oraz ustalenia maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w Żłobku	Pozycja 5097, 29.10.2024 r.
21.	IX/41/2024	28.11.2024 r.	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2025 rok	Pozycja 6474, 11.12.2024 r.
22.	IX/42/2024	28.11.2024 r.	w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Stanin na rok 2025	Pozycja 6475, 11.12.2024 r.
23.	XI/46/2024	28.11.2019 r.	w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Stanin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2025 rok	Pozycja 6476, 11.12.2024 r.

24.	XI/47/2024	28.11.2019 r.	w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, form i zakresu tej pomocy oraz trybu postępowania w związku z realizacją "Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Gminy Stanin"	Pozycja 6477, 11.12.2024 r.
25.	XIII/55/2024	30.12.2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmiany w Uchwale Nr XXXIII/156/2016 Rady Gminy Stanin z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie utworzenia Żłobka Gminnego "MALUSZEK" w Wesołównie i nadania statutu	Pozycja 6904, 31.12.2024 r. (zmienia Uchwałę Nr XXXIII/156/2016 Rady Gminy Stanin z 13.12.2016 r. ogłoszoną w Dz.Urz.Woj.Lub. z 2016 r. poz. 5516, 16.12.2019 r.)
26.	XIII/56/2024	30.12.2024 r.	w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w Żłobku Gminnym "MALUSZEK" w Wesołównie oraz ustalenia maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w Żłobku	Pozycja 6918, 31.12.2024 r. (jest zmieniany przez Uchwałę Nr XVI/68/2025 Rady Gminy Stanin z 21 marca 2025 r. ogłoszoną w Dz.Urz.Woj.Lub. z 2025 r. poz. 1814, 28.03.2025 r.)

W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. realizowane były zarówno ubiegłoroczne uchwały, jak i uchwały podjęte w latach poprzednich. Natomiast część uchwał podjętych na sesjach w miesiącach: wrzesień – grudzień wykonywana jest dopiero w bieżącym roku. Sytuacja taka dotyczy między innymi uchwał, które ustaliły przepisy podatkowe oraz budżet gminy na 2025 r.

5. Analiza finansów Gminy Stanin w latach 2022 – 2025

Analiza została przeprowadzona w perspektywie lat 2022 - 2025. Przyjęto założenie, że okres czteroletni będzie wystarczający dla potrzeb oceny finansów jednostki samorządu terytorialnego.

Przedstawione dane dotyczące lat 2022 - 2024 pochodzą z odpowiednich sprawozdań o symbolu Rb oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej. Dane dotyczące roku 2025 stanowią plan budżetu na chwilę opracowania raportu.

Analiza ma na celu ocenę głównych pozycji w budżecie, prześledzenie ich zmian oraz zidentyfikowanie tworzących się trendów.

Poniżej przedstawiono wybrane dane budżetu Gminy Stanin:

	2022	2023	2024	2025
Dochody ogółem, w tym:	64 753 907,71	57 231 954,05	71 301 253,39	82 518 180,65
• dochody bieżące	61 093 272,73	49 297 907,12	59 826 814,54	60 900 066,09
• dochody majątkowe	3 660 634,98	7 934 046,93	11 474 438,85	21 618 114,56
Wydatki ogółem, w tym:	63 875 962,31	67 170 639,86	78 321 527,38	88 693 180,65
• wydatki bieżące, w tym:	54 799 340,99	48 464 411,42	56 881 687,78	59 745 765,04
- wydatki na wynagrodzenia i składki	22 151 749,51	25 081 768,99	31 339 332,86	36 941 131,29
- odsetki	569 370,97	702 299,35	963 950,51	900 000,00
• wydatki majątkowe	9 076 621,32	18 706 228,44	21 439 839,60	28 947 415,61
Nadwyżka bieżąca	6 293 931,74	833 495,70	2 945 126,76	1 154 301,05
Przychody zwrotne	0,00	7 000 000,00	5 000 000,00	7 750 000,00
Rozchody	1 376 250,00	1 330 000,00	1 150 000,00	1 575 000,00
Kwota długu	8 480 000,00	14 150 000,00	18 000 000,00	24 175 000,00

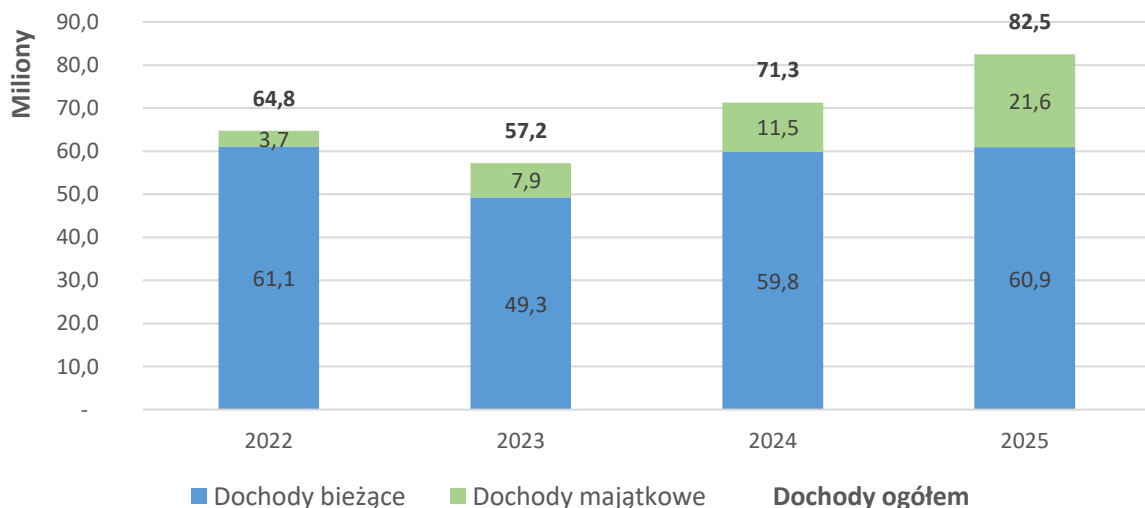
źródło: opracowanie własne

W kolejnych podrozdziałach szczegółowo opisano poszczególne pozycje budżetu.

5.1. Dochody

Poniższy wykres przedstawia dochody ogółem Gminy Stanin w badanym okresie w podziale na dochody bieżące i majątkowe.

Wykres Dochody ogółem w Gminy Stanin w latach 2022 – 2024 oraz plan na 2025 rok [mln zł]

źródło: opracowanie własne

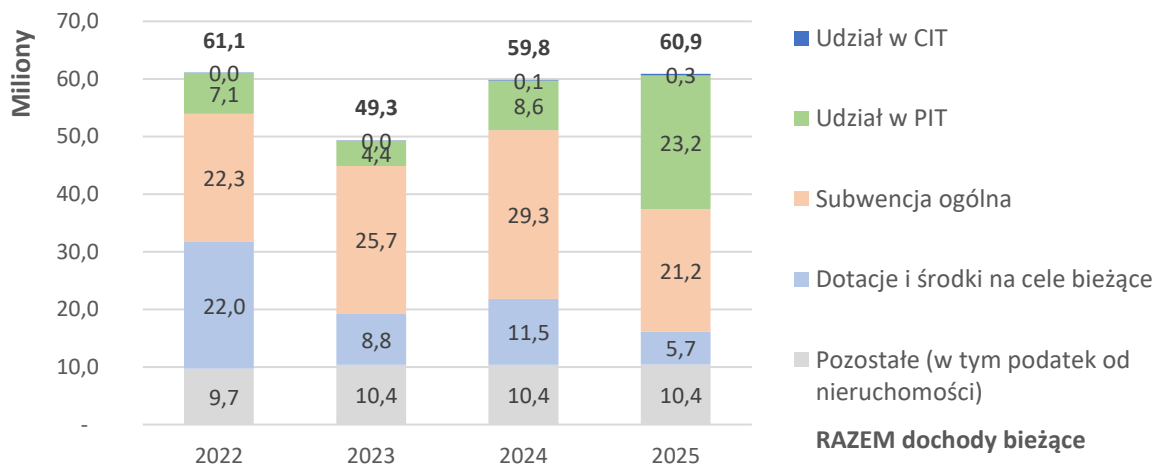
Dochody ogółem w latach 2022 - 2024 Gmina wykonywała na poziomie 57,2 - 71,3 mln zł, przy czym za 49,3 - 61,1 mln zł z tej kwoty odpowiadały dochody bieżące, które z reguły cechuje większa powtarzalność niż dochody majątkowe. Przedstawiony plan na rok 2025 rok przewiduje dochody na łącznie 82,5 mln zł, w tym 60,9 mln zł dochodów bieżących i 21,6 mln zł dochodów majątkowych. W perspektywie ostatniego wykonanego roku, plan budżetu zakłada wzrost dochodów ogółem o 15,7%.

W dalszej części opracowania dokonano pogłębionej analizy dochodów.

Dochody bieżące

Następny wykres przedstawia dochody bieżące Gminy Stanin podzielone na źródła zgodnie ze strukturą wieloletniej prognozy finansowej, stanowiące jeden z głównych elementów wpływających na ocenę kondycji finansowej JST oraz zdolności do obsługi długu.

Wykres Dochody bieżące według struktury WPF w latach 2022 – 2024 oraz plan na 2025 rok [mln zł]

źródło: opracowanie własne

Poprzednie trzy lata pod względem dochodów bieżących cechowało zróżnicowanie. W 2023 roku odnotowano ich spadek o 11,8 mln zł, po czym powrót do poziomu ok. 60,0 mln zł w ostatnim okresie. Porównując 2024 do 2022 roku całkowite dochody bieżące były niższe o -1,3 mln zł. Plan na 2025 rok również zakłada mniejszą kwotę dochodów bieżących – 60,9 mln zł – niż trzy lata temu. Jest to niekorzystna sytuacja dla gminy w obliczu inflacji.

Dochody w ramach subwencji ogólnej w latach 2022 - 2024 mieściły się w przedziale 22,3 - 29,3 mln zł. Nowa ustawa wprowadza istotne zmiany w systemie finansowania JST. Obecnie subwencję ogólną kalkuluje się na podstawie „potrzeb finansowych”. Do ich wyliczenia rozpatrywane są różne obowiązki stawiane przed samorządem. Łączną kwotę tychże potrzeb odejmuje się od zwiększenia dochodów JST z PIT i CIT. W celu obliczenia faktycznej sumy subwencji, dokonywane są ewentualne korekty z tytułu zamożności lub gdy zwiększenie przekroczyłoby 112% wartości bazowej. Ze względu na inną kategoryzację środków transferowych od bieżącego okresu, porównywanie planowanej subwencji w 2025 roku (21,2 mln zł) do poprzednich lat jest utrudnione. Mając na uwadze powyższe, spadek subwencji wynika ze zmiany przepisów w zakresie dochodów JST.

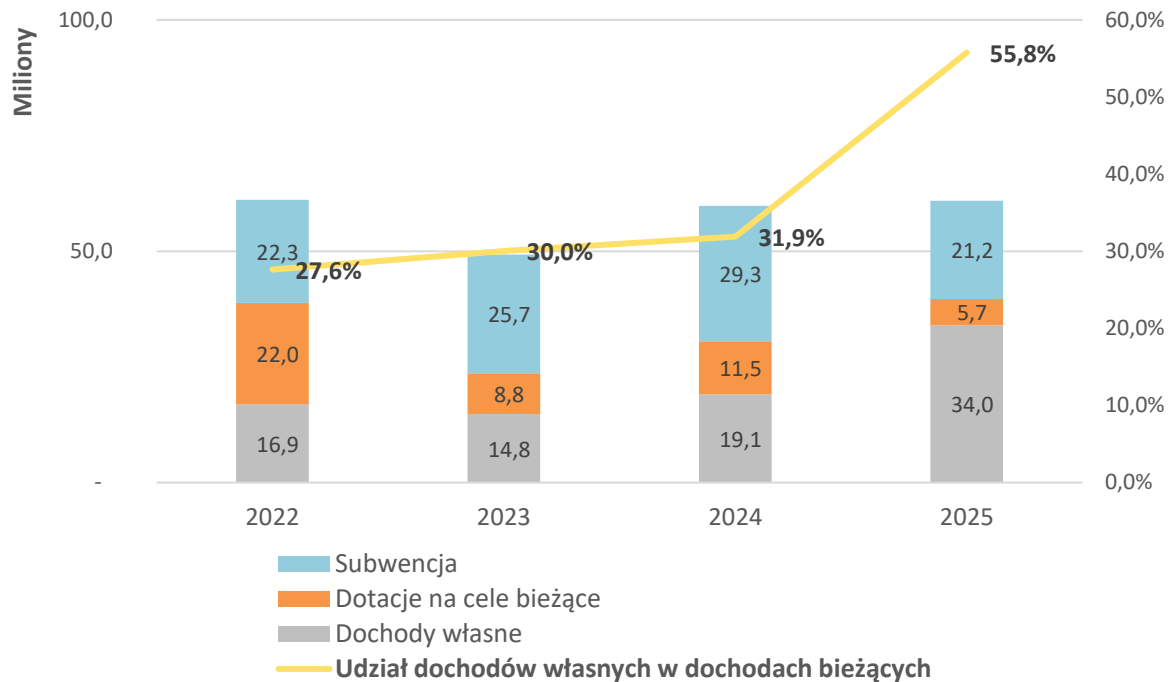
Dochody z udziału w PIT w latach 2022 – 2024 kształtowały się na poziomie 4,4 - 8,6 mln zł, co stanowiło ok. 11,6% budżetu gminy. W 2025 roku planowane dochody z PIT (po zwiększeniu wynikającym z reformy) wynoszą 23,2 mln zł, czyli 38,2% całkowitych dochodów bieżących.

Do kategorii „pozostałe” zaliczają się m.in. te z podatków od nieruchomości. W latach 2022 – 2024 kształtowały się one na poziomie 1,9 – 2,0 mln zł i stanowiły średnio 3,0% udziału w dochodach bieżących. Według budżetu, w 2025 roku gmina planuje dochody z tego tytułu w kwocie 2,0 mln zł. W sumie „pozostałe” dochody bieżące planowane na ten rok to 10,4 mln zł.

W gminie dochody z udziału w CIT są niewielkie, co świadczy o braku dużych podmiotów gospodarczych na terenie jednostki. Udział CIT w dochodach bieżących to mniej niż 1%.

Następny wykres prezentuje wskaźnik dochodów własnych. Wskaźnik rozumiany jest jako stosunek dochodów własnych gminy do dochodów bieżących. Jako dochody własne rozpatruje się dochody bieżące jednostki pomniejszone o subwencje i dotacje. W analizie wyodrębnione zostały dochody ze sprzedaży majątku, które ze względu na swój niestaly charakter są niejednokrotnie pomijane przy ocenie kondycji finansowej.

Wykres Struktura dochodów bieżących oraz udział dochodów własnych w dochodach bieżących [mln zł i proc.]

źródło: opracowanie własne

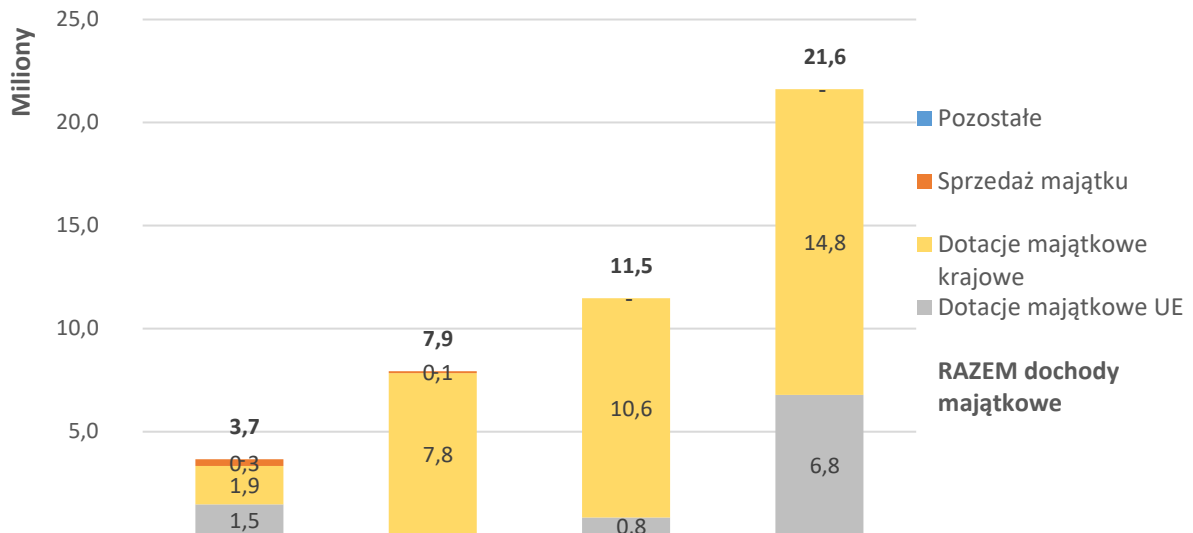
Nominalnie suma dochodów własnych w latach 2022 - 2024 wahała się między 14,8 mln zł a 19,1 mln zł, co przełożyło się na ich udział w strukturze dochodów bieżących gminy odpowiednio na poziomie 27,6%, 30,0% oraz 31,9%. Coraz wyższy udział dochodów własnych w strukturze dochodów bieżących świadczy o tym, że gmina posiada lepszą zdolność do samodzielnego podejmowania decyzji co do lokowania środków w obszarach wydatkowych wybranych przez samorząd, w szczególności wydatków majątkowych. Analizując plan budżetu na 2025 rok, który zakłada udział dochodów własnych w wysokości 55,8% (nominalnie 34,0 mln zł), należy mieć na uwadze zmianę w przepisach związanych z dochodami JST.

Dochody majątkowe

W badanym okresie dochody majątkowe gminy charakteryzują się istotną zmiennością (3,7– 21,6 mln zł rocznie).

Ich kształtowanie w latach 2022 – 2024 wraz z planem na ten rok zostało przedstawione na następnym wykresie. Zastosowano podział zgodny z wieloletnią prognozą finansową z wyszczególnieniem dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje na te z programów europejskich i pozostałych źródeł.

Wykres Dochody majątkowe w latach 2022 - 2024 oraz plan na 2025 rok [mln zł]

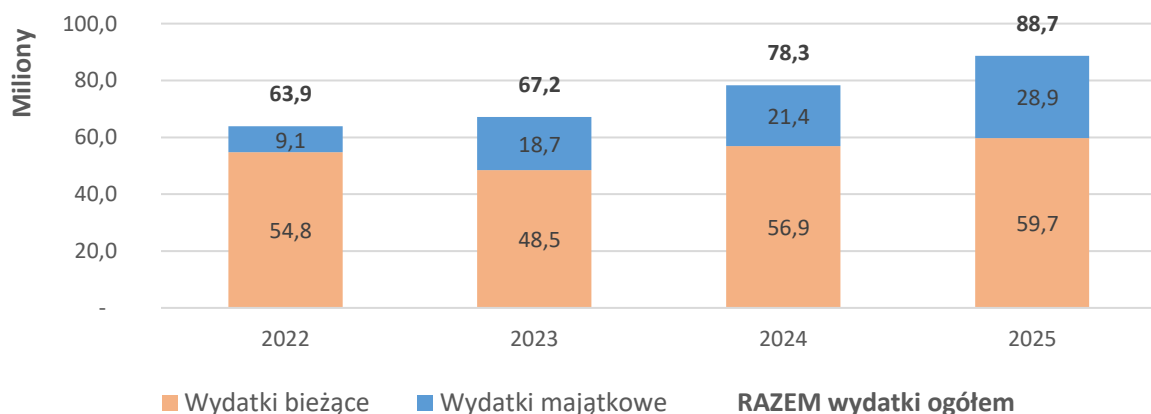
źródło: opracowanie własne

Najistotniejszą kategorią dochodów majątkowych były dotacje inwestycyjne krajowe, które w latach 2022 – 2024 wyniosły łącznie 20,3 mln zł. W planie na 2025 rok zakłada się, że kwota tychże dotacji przekroczy 14,8 mln zł. Suma dochodów gminy ze sprzedaży majątku w ostatnich trzech latach była znikoma i wyniosła łącznie 0,4 mln zł, natomiast w planie na 2025 rok nie przewiduje się wpływu z tego tytułu. Dochody gminy w ramach dotacji unijnych zabudżetowane na ten rok to 6,8 mln zł.

5.2. Wydatki

Poniższy wykres przedstawia wydatki ogółem gminy w latach 2022 - 2025 w podziale na wydatki bieżące i majątkowe.

Wykres Wydatki bieżące i majątkowe w latach 2022 – 2024 oraz plan na 2025 rok [mln zł]

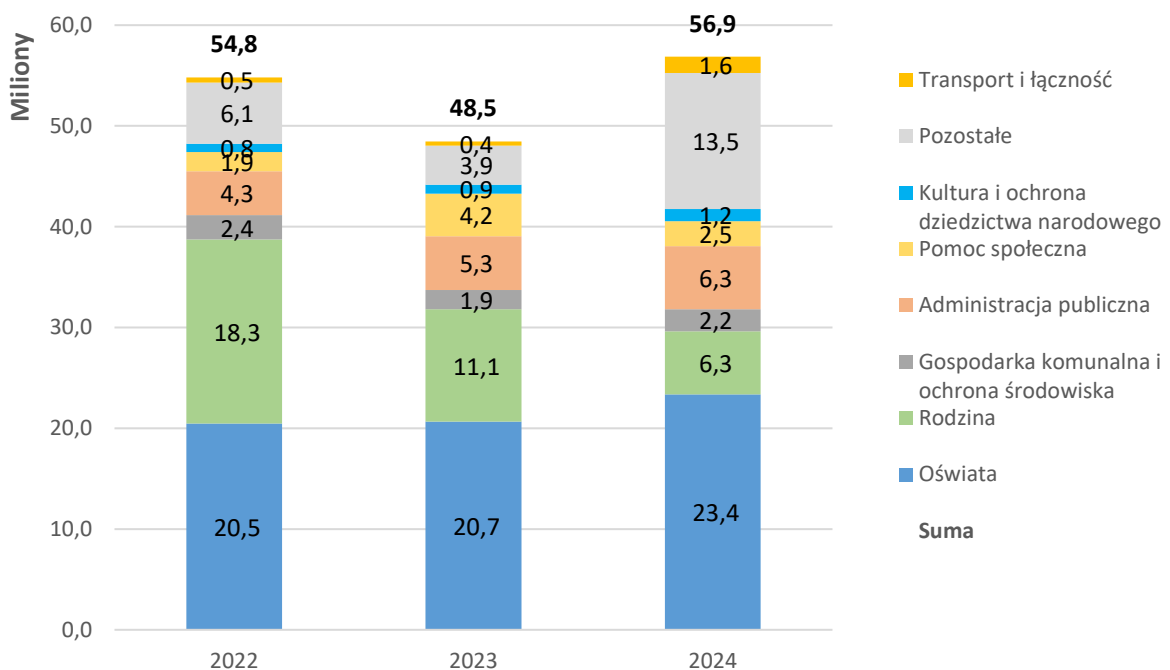
źródło: opracowanie własne

Wydatki ogółem gminy w latach 2022 - 2024 wynosiły między 63,9 - 78,3 mln zł, przy czym za 48,5 - 56,9 mln zł z tej kwoty odpowiadały wydatki bieżące. Przedstawiony plan na rok 2025 rok przewiduje wydatki ogółem na łącznie 88,7 mln zł, w tym 59,7 mln zł jako wydatki bieżące i 28,9 mln zł jako wydatki majątkowe.

Wydatki bieżące

Poniższy wykres przedstawia analizę wydatków bieżących na przestrzeni lat 2022 - 2024 z podziałem ze względu na główne kategorie ich przeznaczenia.

Wykres Struktura wydatków bieżących [mln zł]

źródło: opracowanie własne

W trzyletniej perspektywie wydatki bieżące mieściły się w przedziale 48,5 do 56,9 mln zł – wzrost o 17,4%. Dla porównania dochody bieżące w analizowanym okresie zmieniły się o -2,1% (to jest o 19,4 punktów procentowych mniej w zestawieniu z tempem wzrostu wydatków).

Najbardziej kosztownym działem w samorządzie jest oświata i wychowanie. W ciągu ostatnich trzech lat wzrosły one o 14,1%, z 20,5 do 23,4 mln zł. Mając na uwadze, że dużą część bieżących wydatków oświatowych stanowią wynagrodzenia, a w tym roku zaplanowane są 5% podwyżki dla nauczycieli, przewiduje się utrzymanie tego trendu.

Kolejną analizowaną kategorią wydatków budżetu gminy była „Administracja publiczna”, która stanowiła średnio 10,0% wszystkich wydatków bieżących. Należy pamiętać,

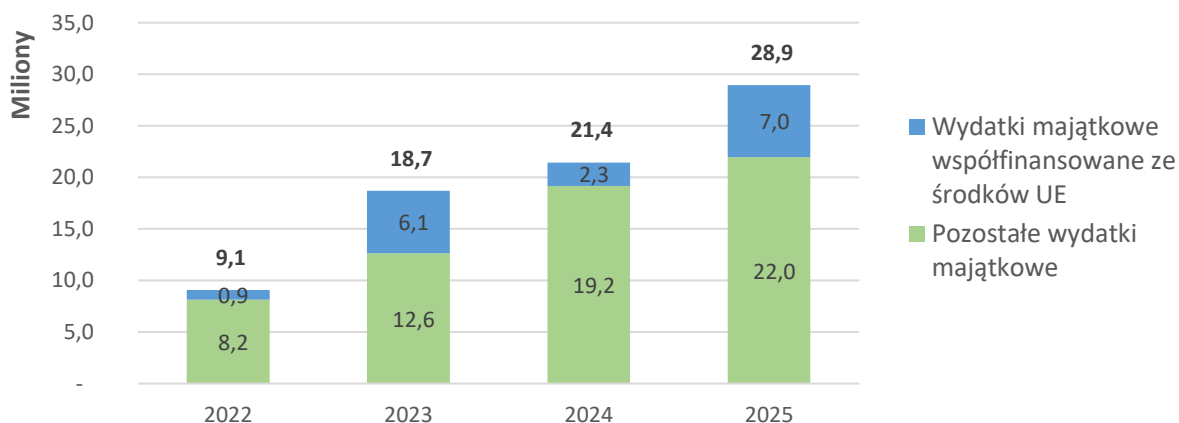
że w ramach kosztów administracyjnych uwzględnia się nie tylko wynagrodzenia pracowników urzędu, ale także zadania zlecone przez urząd wojewódzki, pobór podatków, promocję gminy itp.

Skategoryzowane jako „pozostałe” są wydatki m.in. na: turystykę, gospodarkę mieszkaniową, obronę narodową, wymiar sprawiedliwości czy obsługę długu publicznego. W okresie od 2022 do 2024 roku suma wahała się w przedziale 3,9 - 13,5. Ta grupa odpowiadała za średnio 14,3% całkowitych wydatków bieżących w ostatnich trzech latach.

Wydatki majątkowe

W latach 2022 – 2024 gmina przeznaczyła 49,2 mln zł na wydatki majątkowe. Poniższy wykres prezentuje wykonane w latach ubiegłych i planowane w 2025 r. wydatki inwestycyjne gminy z wyszczególnieniem na wydatki współfinansowane ze środków UE oraz pozostałe.

Wykres Wydatki majątkowe budżetu w latach 2022 – 2024 oraz plan na 2025 rok [mln zł]

źródło: opracowanie własne

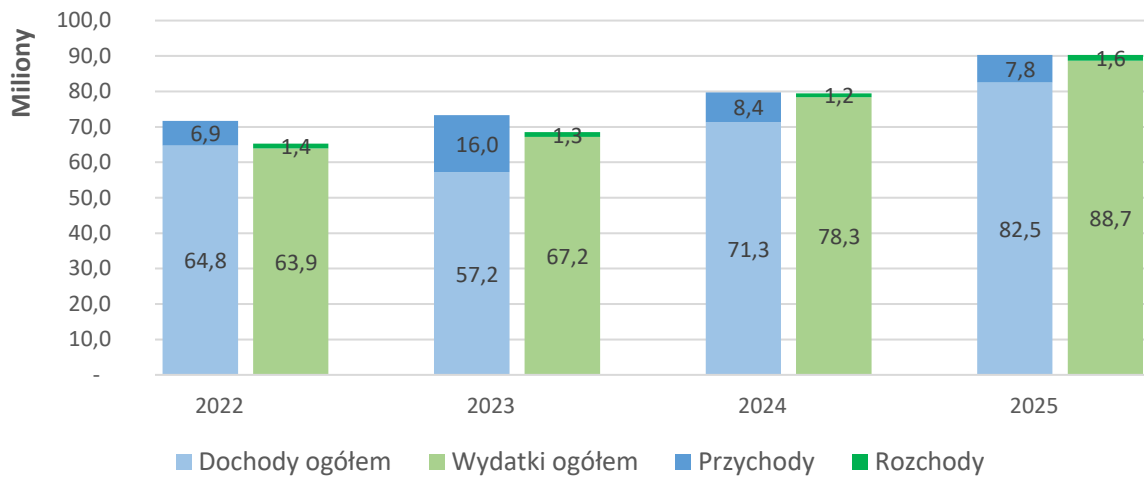
W strukturze wydatków majątkowych dominują te na zadania niedofinansowane ze środków UE, które stanowią średnio 80,7% całkowitych inwestycji.

Aktualnie największymi przedsięwzięciami są modernizacja dróg gminnych na terenie Gminy Stanin oraz rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Sarnowie wraz z budową boiska piłkarskiego i bieżnią na łączną kwotę ok. 11,4 mln zł.

5.3. Równowaga budżetowa

Analizę wyników budżetu przeprowadzono na trzech ostatnich wykonanych latach oraz planie na 2025 rok. Dane przedstawia kolejny wykres.

Wykres Równowaga budżetowa w latach 2022 - 2024 oraz plan na 2025 rok [mln zł]

źródło: opracowanie własne

W poprzednich dwóch latach gmina odnotowywała ujemny wynik budżetu. Plan na bieżący okres przewiduje zakończeniem roku na poziomie -6,2 mln zł. W 2025 roku planuje się pozyskanie przychodów zwrotnych w kwocie 7,8 mln zł.

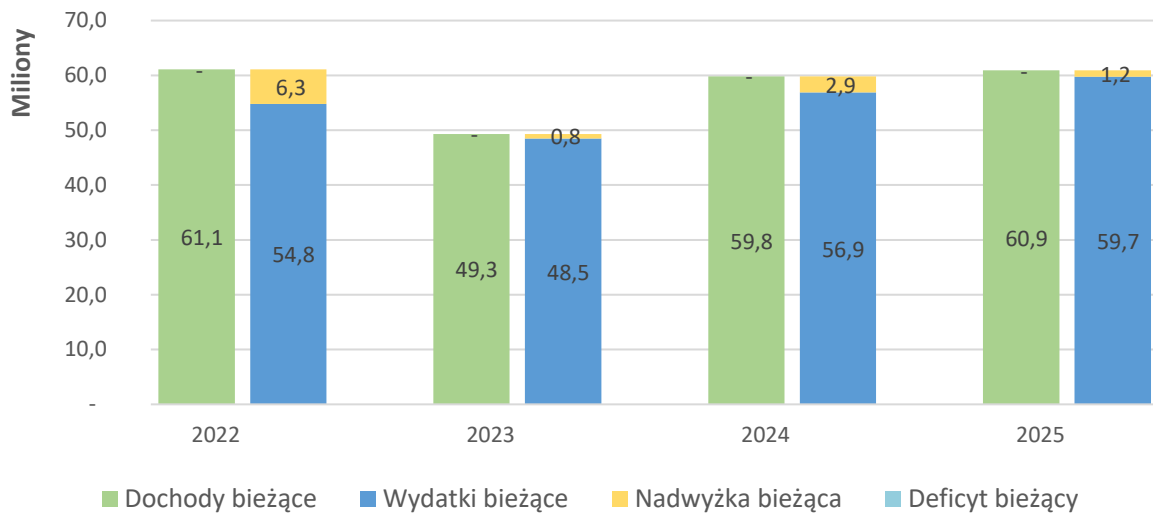
Poza wynikiem budżetu dla finansów JST istotna jest nadwyżka bieżąca (bądź deficyt bieżący), która stanowi różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi.

Nadwyżka bieżącą można przeznaczyć na inwestycje bądź spłatę długu. Dodatkowo, zgodnie z art. 243 ustawy, nadwyżki operacyjne (tj. nadwyżki bieżące powiększone o odsetki) wypracowane w siedmiu poprzednich latach mają istotny wpływ na dopuszczalny poziom obsługi długu w danym roku. Brak nadwyżek lub ich niewielkie kwoty uniemożliwiają spłatę zadłużenia zgodnie z ustawą o finansach publicznych.

Relacja sumy nadwyżki operacyjnej i sprzedaży majątku do dochodów bieżących pomniejszonych o środki celowe danego roku, zgodnie z art. 243 ufp, buduje zdolność gminy do obsługi zadłużenia. Dochody ze sprzedaży majątku, w odróżnieniu do wyniku bieżącego, nie są stałe. Dlatego udział nadwyżek bieżących w dochodach ogółem przedstawia realny potencjał inwestycyjno - zadłużeniowy gminy.

Szczegóły na temat wypracowanych nadwyżek bieżących w ostatnich latach i planowej w obecnym roku prezentuje wykres poniżej.

Wykres Wynik bieżący w latach 2022 - 2024 oraz plan na 2025 rok [mln zł]

źródło: opracowanie własne

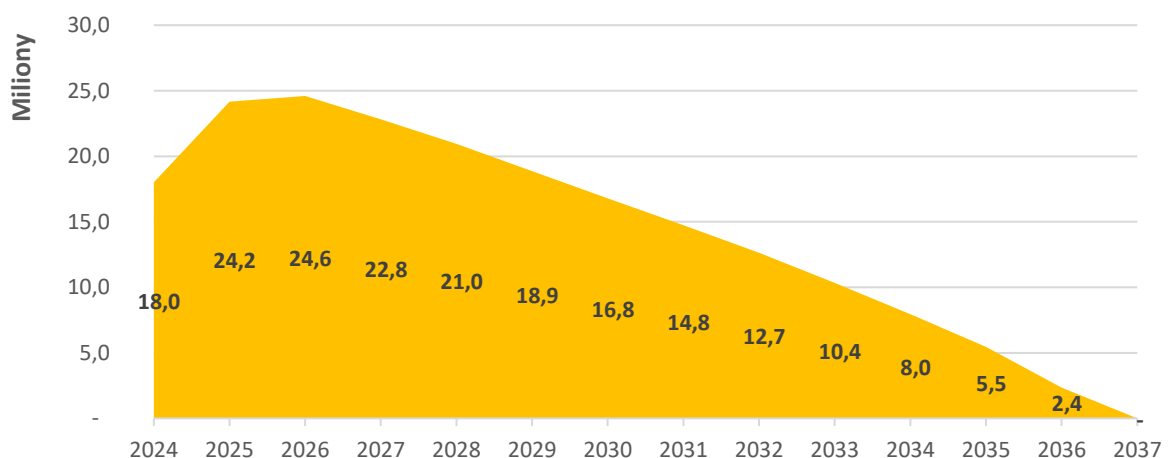
We wszystkich analizowanych latach wraz z planem na 2025 rok, bilans dochodów i wydatków bieżących jest dodatni. W aktualnym budżecie przyjęto wzrost dochodów bieżących r/r o ok. 1,1 mln zł oraz wyższe wydatki bieżące o ok. 2,8 mln zł. Realizacja planu budżetu przełoży się na niespełna 1,2 mln zł nadwyżki bieżącej.

5.4. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczki i obligacji

Na dług Gminy Stanin na koniec 2024 r. składają się zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji.

Poniższy wykres prezentuje zobowiązania długoterminowe Gminy Stanin na koniec kolejnych lat, zakładając spłatę zgodnie z obowiązującymi harmonogramami.

Wykres Kwota długu w latach 2024-2037 (bilans zamknięcia) [mln zł]

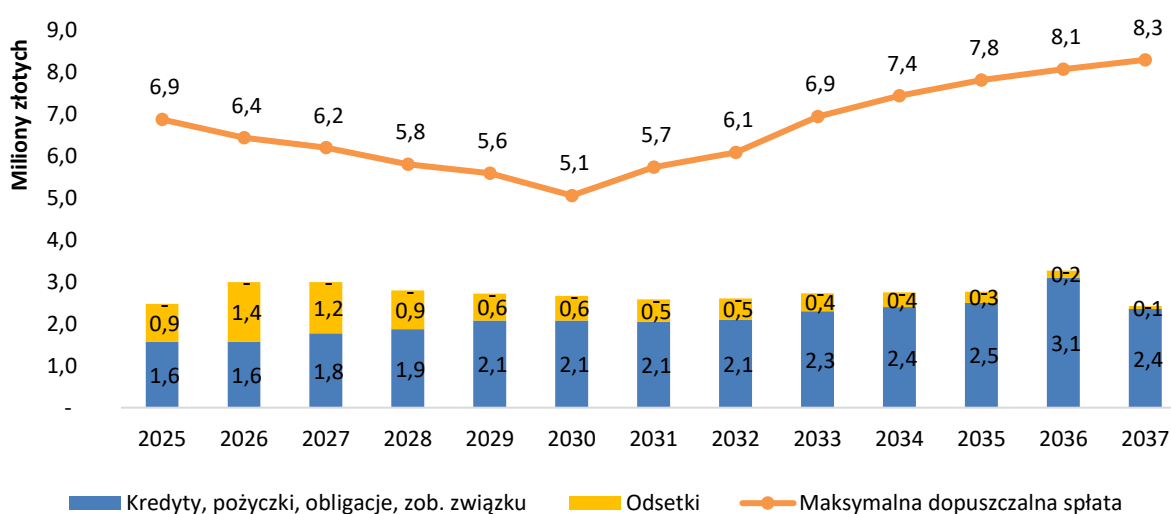
źródło: opracowanie własne

W ciągu kolejnych dziesięciu lat, to jest do końca 2034 roku, gmina powinna spłacić obecny dług wg stanu na koniec 2024 rok, a uwzględniając planowane przychody zwrotne będzie to niespełna 42% (10,1 mln zł) całkowitego zadłużenia. W przypadku zaciągnięcia nowych zobowiązań, prognozuje się, iż ostatnim rokiem spłaty będzie 2037.

5.5. Obsługa długu wg art. 243 ufp

Poniższy wykres prezentuje prawą oraz lewą stronę indywidualnego wskaźnika spłaty długu z art. 243 ufp w oparciu o aktualną Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Stanin.

Wykres Planowana i dopuszczalna spłata długu wg wskaźnika z art. 243 ufp

źródło: opracowanie własne

Margines bezpieczeństwa, definiowany jako różnica między prawą a lewą stroną wzoru z art. 243, jest zachowany w całym okresie. Najniższa kwota pozostała do maksymalnej dopuszczalnej spłaty wynosi 2,4 mln zł w 2030 roku.

6. Realizacja strategii, polityk i programów

Urząd Gminy Stanin oraz jednostki organizacyjne realizują zadania należące do samorządu gminy, działając m.in. w oparciu o przyjęte dokumenty programowe w postaci strategii, programów i polityk. Na terenie Gminy Stanin w 2024 r. realizowano następujące programy:

6.1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stanin na 2024 rok uchwalony został przez Radę Gminy Stanin w dniu 29 grudnia 2023 r. uchwałą Nr LXXVI/366/2023.

Zadania zawarte w programie wynikały z zapisu art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. 2023 r. poz. 165 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) i określają zadania własne gminy w sferze profilaktyki i rozwiązywania lokalnych problemów uzależnień oraz wspierania rodziny.

W szczególności zadania te obejmowały:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Realizatorem wymienionych zadań był Urząd Gminy Stanin przy udziale Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Staninie, która działa na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Stanin. Skład komisji liczy 6 osób.

W 2024 roku komisja odbyła 14 posiedzeń.

W omawianym okresie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Staninie wpłynęło 13 wniosków dotyczących osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu, w tym:

- 3 wnioski z Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim,
- 8 wniosków członków rodziny,
- 2 wnioski z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staninie.

Na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wysłano 70 zaproszeń do świadków oraz osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu. Z podejrzanyimi o nadużywanie alkoholu przeprowadzono 24 rozmowy motywujące, natomiast z członkami ich rodzin przeprowadzono 11 rozmów. Wobec 7 osób wystąpiono z wnioskiem do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, natomiast wobec 6 osób wystawiono skierowanie na badanie biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Dokonano oględzin 9 punktów proponowanych do prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych, przeprowadzono kontrolę 4 sklepów w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Stanin oraz wydano 21 postanowień dotyczących opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży alkoholu z przepisami prawa miejscowego obowiązującego na terenie Gminy Stanin.

W Urzędzie Gminy w Staninie funkcjonował Punkt Informacyjno – Konsultacyjny, w którym bezpłatne poradnictwo świadczył specjalista psychoterapii uzależnień. W 2024 roku terapeuta udzielił 135 porad dla 29 osób.

W ramach działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w 2024 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Staninie dofinansowała następujące działania: zajęcia sportowo – rekreacyjne jako zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez zagospodarowanie czasu wolnego i promowanie zdrowego stylu życia, konkursy plastyczne – profilaktyczne przeprowadzane w szkołach, środowiskowe imprezy profilaktyczne promujące zdrowy styl życia, programy o charakterze profilaktyki uzależnień, spotkania integracyjno – edukacyjne promujące aktywne spędzanie wolnego czasu z dala od nałogów oraz uzależnień behawioralnych, zajęcia warsztatowe na temat relacji i przemocy rówieśniczej, doposażono placówkę leczenia uzależnień, sfinansowano szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i członków grup diagnostyczno – pomocowych oraz zakup ulotek informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej.

6.2. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stanin przyjęta została uchwałą Rady Gminy Stanin Nr XXXVII/202/2021 w dniu 22 czerwca 2021 roku. W strategii założono cztery cele strategiczne na lata 2021-2030:

1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu spowodowanemu bezrobociem, ubóstwem, bezdomnością i uzależnieniami.
2. Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.
3. Wspieranie działań służących poprawie jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych oraz utrzymanie ich w środowisku zamieszkania.
4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i profesjonalizacja służb społecznych.

Podstawowymi zadaniami realizowanymi w gminie w ramach funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staninie było wspieranie rodzin, osób starszych i niepełnosprawnych w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej oraz podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania ubóstwu, uzależnieniom i wykluczeniu społecznemu, między innymi poprzez:

1. prowadzenie i utrzymanie Klubu Seniora dla 35 osób;
2. świadczenie środowiskowych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym również w ramach realizowanych projektów i programów:
  - a. usługi opiekuńcze świadczone dla osób starszych i niepełnosprawnych, w tym:
    - usługi opiekuńcze świadczone ze środków własnych gminy dla 15 osób starszych i niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania. Zrealizowano 2532 godziny usług;
    - w ramach Programu ministerialnego Opieka 75+ wsparcie otrzymało 18 osób w wieku powyżej 75 roku życia, zrealizowano 1956 godzin usług opiekuńczych;
    - usługi sąsiedzkie realizowane w ramach programu rządowego „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024”. Usługami sąsiedzkimi objęto 6 osób w ilości 639 godzin;
  - b. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 7 osób, w tym dla czworga dzieci z zaburzeniami psychicznymi;
  - c. usługa asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej dla 11 osób;
  - d. usługa opieki wytechnieniowej dla 14 opiekunów osób niepełnosprawnych.

3. podejmowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i wspierających przez asystenta rodziny z 9 rodzinami z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.
4. wsparcie materialne, finansowe, praca socjalna, poradnictwo i interwencja:
  - a. realizacja świadczeń z ustawy o pomocy społecznej;
  - b. realizacja zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych;
  - c. realizacja zadań z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
  - d. realizacja zadań z ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów;
  - e. realizacja zadań z ustawy o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej;
  - f. realizacja zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
  - g. realizacja zadań z ustawy „Za życiem”;
  - h. realizacja zadań z ustawy karta dużej rodziny;
  - i. inne typu: stypendia szkolne, programy dożywiania, realizacja dwóch projektów społecznych, wypłata dodatków osłonowych.

6.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stanin i działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół Interdyscyplinarny, zwany dalej ZI, działa na poziomie lokalnym i ma kluczowe znaczenie w systemie przeciwdziałania przemocy, łącząc działania oparte na systemowej współpracy lokalnych służb i instytucji. Aktualnie skład ZI liczy 14 członków tj. przedstawicieli GOPS w Staninie, policji, placówek oświatowych, służby zdrowia, sądu, GKRPA w Staninie, organizacji pozarządowej KGW Fantazja w Jarczówku.

W lutym 2024 roku na terenie Gminy Stanin przeprowadzone zostało badanie za pomocą anonimowych ankiet, diagnozujące zjawisko przemocy domowej, w celu opracowania aktualnego programu przeciwdziałania przemocy. W badaniu udział wzięło 134 dorosłych mieszkańców Gminy Stanin (126 kobiet i 7 mężczyzn) oraz 164 uczniów klas VI –VIII szkół podstawowych z terenu Gminy Stanin. Wyniki przeprowadzonych badań pokazały, że 30,8% ankietowanych przyznało, że były osobami doznającymi przemocy domowej, zaś 71,6% badanych wskazało, że w swoim otoczeniu znają osoby, które doświadczają, bądź doświadczają przemocy domowej. Jako najczęstszą przyczynę stosowania przemocy domowej ankietowani wskazywali na uzależnienia (87,3%). Na podstawie dokonanej diagnozy został opracowany i przyjęty Uchwałą Rady Gminy Stanin Nr LXXIX/375/2024 w dniu 21 marca 2024 r. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Stanin na lata

2024-2030, który wyznacza kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Staninie w zakresie skutecznego podejmowania działań w celu zminimalizowania rozmiaru i następstw przemocy domowej.

Realizacja programu obejmuje działania w zakresie:

1. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej;
2. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową;
3. Działania profilaktyczne oraz edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej skierowane do lokalnej społeczności Gminy Stanin, w tym dzieci i młodzieży;
4. Rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Za realizację programu odpowiadają Zespół Interdyscyplinarny, GOPS w Staninie, GKRPA w Staninie, Komisariat Policji w Stoczku Łukowskim, placówki oświatowe z terenu Gminy Stanin, ochrona zdrowia, sąd, Specjalistyczny Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej oraz członkowie Grup Diagnostyczno – Pomocowych zwanych dalej GDP. Spotkania członków ZI odbywają się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. W 2024 roku odbyło się 7 posiedzeń zespołu. Podczas spotkań członkowie zespołu analizowali sytuację poszczególnych rodzin, w których wszczęta została procedura NK, omawiano podejmowane działania przez poszczególne Grupy Diagnostyczno - Pomocowe w rodzinach w których prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty” oraz pozostających w 9 - miesięcznym monitoringu, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielenia odpowiedniego wsparcia rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny monitoruje efekty działań podejmowanych przez poszczególne GDP oraz w razie potrzeby modyfikuje podejmowane działania. Omawiane były również możliwości dotyczące profilaktyki oraz prowadzonych na bieżąco działań profilaktycznych przez podmioty, rozpowszechniania wiedzy na temat zjawiska przemocy w środowisku, chociażby poprzez kolportaż ulotek oraz plakatów w lokalnym środowisku.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego w Staninie w 2024 roku wpłynęło 28 zgłoszeń w ramach procedury „Niebieskiej Karty”, w tym 4 Niebieskie Karty A wszczęte przez przedstawicieli GOPS w Staninie, zaś pozostałe Niebieskie Karty wszczęte zostały przez funkcjonariuszy policji. Z roku 2023 na kolejny rok przeszło do kontynuowania

13 działań dotyczących Niebieskich Kart. Łącznie w 2024 r. działaniami w ramach procedury NK objętych było 30 rodzin (liczba rodzin objętych procedurą NK wynika z faktu, iż wpływały NK powtarzające się w tych samych rodzinach). Liczba osób, z którymi współpracowali członkowie GDP w tych rodzinach to 111. Liczba osób doświadczających przemocy objętych procedurą to 82 osoby, w tym 30 kobiet, 6 mężczyzn, 46 dzieci. Liczba osób wskazanych jako osoby stosujące przemoc – objętych procedurą w 2024 roku to 29 osób, w tym 5 kobiet oraz 24 mężczyzn. W 2024 roku Komisariat Policji w Stoczku Łukowskim przeprowadził na terenie Gminy Stanin 117 interwencji domowych, z których sporządzono 24 NK, w 12 przypadkach zgodnie z obowiązującymi przepisami wydano osobom stosującym przemoc nakaz natychmiastowego opuszczenia mieszkania i zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą na okres 14 dni. W trzech przypadkach nakaz i zakaz zbliżania zostały przedłużone do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego. Policjanci Komisariatu Policji w Stoczku Łukowskim wobec sprawców przemocy zamieszkałych na terenie Gminy Stanin w 2024 r. przeprowadzili 9 postępowań w sprawie o przestępstwo z art. 207 kk., z czego 6 wniosków o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk wystosowane zostały przez przewodniczącą ZI na wniosek GDP, natomiast pozostałe złożyły same osoby doznające przemocy. Po trzech interwencjach policji osoby stosujące przemoc zostały odizolowane od osoby doznającej przemocy poprzez zastosowanie wobec nich aresztu tymczasowego na okres 3 miesięcy.

W 2024 roku powołane zostały 22 grupy diagnostyczno - pomocowe (GDP). Prace w ramach grup diagnostyczno-pomocowych były prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez Zespół Interdyscyplinarny lub wynikały z problemów występujących w indywidualnych przypadkach i ustalonych przez pracowników socjalnych, którzy są koordynatorami GDP. W 2024 r. odbyło się w sumie 135 spotkań grup diagnostyczno - pomocowych z rodzinami, w których prowadzona była procedura NK.

Podczas spotkań GDP tworzono indywidualny plan pomocy dla rodziny, zapraszano na spotkanie osobę doznającą przemocy oraz wzywano osobę stosującą przemoc. Z osobami doznającymi przemocy wypełniane były formularze „Niebieska Karta C” (24 formularze), zaś z osobami stosującymi przemoc domową wypełniono „Niebieska Karta D” (19 formularzy). Przewodniczący ZI na wniosek grup diagnostyczno - pomocowych skierował 2 osoby do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym do Specjalistycznego Ośrodka Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Łukowie. Jedna z osób skierowanych przedstawiła zaświadczenie o ukończeniu programu, natomiast wobec drugiej osoby stosującej przemoc, która nie podjęła uczestnictwa

w programie złożono zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia z art. 66c ustawy kodeks wykroczeń.

Rodziny w których realizowana jest procedura NK na bieżąco miały możliwość korzystania z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego w ramach realizowanego przez GOPS projektu „Specjalistyczne i interwencyjne usługi wsparcia mieszkańców województwa lubelskiego”. W 2024 r. wsparcie w postaci poradnictwa psychologicznego uzyskało 15 osób, prawnego 9 osób, medycznego 14 osób, socjalnego 36 osób, rodzinnego i zawodowego 7 osób oraz pedagogicznego 42 dzieci.

W 2024 roku zakończono 22 procedury Niebieskie Karty w związku z ustaniem przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Wszystkie zakończone NK podlegają monitorowaniu przez kolejne 9 miesięcy zgodnie z art. 9 h ust. 2, 3 oraz § 21 Rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

Wszystkie instytucje zaangażowane w system przeciwdziałania przemocy prowadzą różnorodne działania profilaktyczne mające na celu edukację, zapobieganie przemocy domowej oraz działania interwencyjne w przypadku wystąpienia przemocy. Nieodłącznym elementem systemu jest również systematyczne podnoszenie kompetencji służb, gdyż to od osób tzw. „pierwszego kontaktu” zależy jakość i efektywność udzielanej pomocy i wsparcia.

6.4. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy Gminy Stanin z organizacjami pozarządowymi na rok 2024 został przyjęty uchwałą Nr LXXIV/353/2023 Rady Gminy Stanin z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia programu współpracy Gminy Stanin z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024.

Głównym celem programu jest efektywne wykorzystanie istniejącej społecznej aktywności oraz pobudzenie nowych inicjatyw w zaspokojeniu zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy Stanin, a także budowanie i umacnianie partnerstwa między Gminą Stanin a organizacjami pozarządowymi.

Celami szczegółowymi programu są:

- 1) zapewnienie udziału organizacji pozarządowych i innych podmiotów w realizacji zadań publicznych,
- 2) wykorzystanie potencjału i możliwości tych organizacji,

- 3) zapewnienie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców gminy,
- 4) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
- 5) budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnej,
- 6) prowadzenie nowatorskich i bardziej efektywnych działań na rzecz mieszkańców,
- 7) zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Projekt uchwały konsultowany był zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz uchwałą Rady Gminy Stanin Nr XLIII/227/10 z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie określenie szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego i innych uchwał w dziedzinach pożytku publicznego w formie zamieszczenia konsultowanego projektu uchwały na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Stanin oraz zwrócono się pisemnie do organizacji pozarządowych i Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Staninie z informacją o możliwości wyrażenia uwag i opinii dotyczących projektu w formie pisemnej. W trakcie trwania konsultacji nie zgłoszono uwag do projektu programu.

W roku 2024, podobnie jak w latach wcześniejszych, współdziałanie gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzone było w następujących formach finansowych i pozafinansowych:

1. zlecenia organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
2. wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków;
3. konsultowania z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
4. udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach komisji konkursowych celem opiniowania ofert złożonych otwartych konkursach ofert;
5. promowanie działalności organizacji pozarządowych poprzez zamieszczenie informacji o działalności organizacji oraz o wspólnych działaniach na stronach internetowych urzędu Gminy Stanin.

W roku 2024 współpraca obejmowała realizację zadań publicznych z obszaru wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu.

Na podstawie art. 11 ust. 2 oraz art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Gmina Stanin ogłosiła 1 konkurs ofert na realizację zadań publicznych w w/w obszarze.

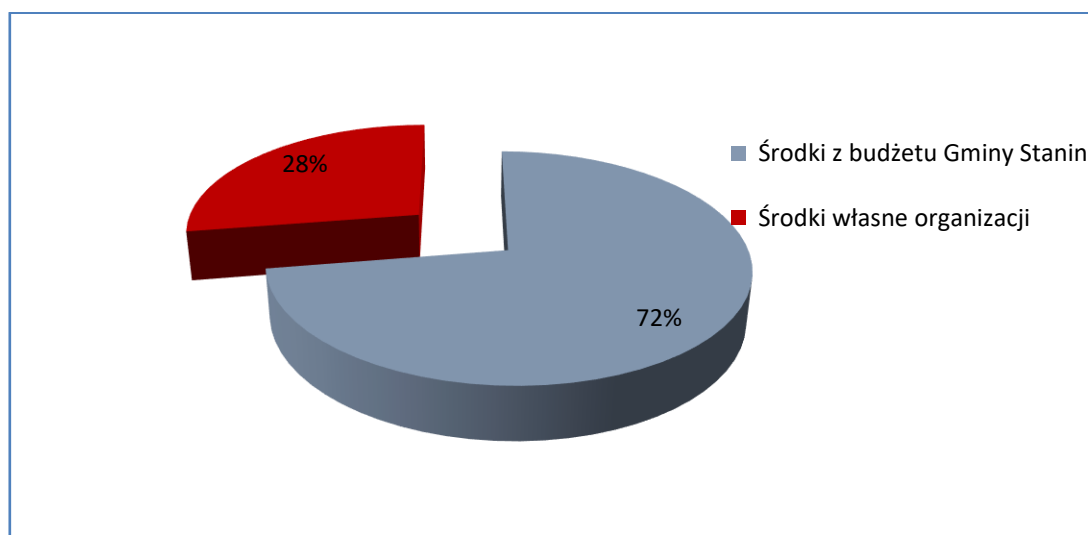
Łączna wysokość środków przyznanych w formie dotacji w 2024 roku na podstawie podpisanych umów w ramach otwartych konkursów wyniosła 150.000,00 zł.

Dane na temat przekazanych kwot dotacji wraz ze statystyką wg kategorii zaprezentowano w tabeli:

Dotacje dla organizacji pozarządowych w 2024 r. [na podstawie podpisanych umów]

Lp.	Sfera zadań publicznych	Kwota dotacji	Kwota udziału środków własnych	Liczba złożonych ofert	Liczba zawartych umów
1.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	150.000,00	56.923,57	5	5
	RAZEM	150.000,00	56.923,57	5	5

Udział środków budżetu Gminy Stanin i środków własnych organizacji w całkowitych kosztach realizacji zadań publicznych przedstawia poniższy wykres:

Szczegóły dotyczące wspartych przez gminę zadań publicznych przedstawia poniższa tabela. Zawarto w niej również opis zadań zrealizowanych przez poszczególne organizacje.

Lp.	Nazwa organizacji / Rodzaj zadania	Otrzymana kwota Dotacja	Wykorzystano	Zwrot
Realizacja zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu				
1.	Klub Sportowy „START” Gózd, Gózd 63, 21-421 Tuchowicz Zadanie – Rozwój sportu w Gminie Stanin w roku 2024	25 000,00 zł	25 000,00 zł	0,00 zł
2.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „BIZON w Jeleńcu, 21-421 Tuchowicz Zadanie – Prowadzenie sekcji piłki nożnej w klubie sportowym Bizon Jeleniec	32 000,00 zł	32 000,00 zł	0,00 zł
3.	Klub Sportowy „BAD BOYS” Zastawie. Zadanie – Pasja rodzi pasję	40 000,00 zł	40 000,00 zł	0,00 zł
4.	Klub Sportowy „Kujawiak” Stanin Zadanie – Rozwój sportu w Gminie Stanin w roku 2024	46 000,00 zł	46 000,00 zł	0,00 zł
5.	Towarzystwo Strzelecko- Kolekcyjerskie DYWIZION, Jonnik 58 Zadanie - Piknik strzelecki - Jonnik 2024	7 000,00 zł	7 000,00 zł	0,00
RAZEM		150 000,00 zł	150 000,00 zł	0,00 zł

Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywała się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności, równego i zgodnego dostępu organizacji i podmiotów do realizacji zadań pożytku publicznego oraz środków publicznych.

Cel główny programu określony jako efektywne wykorzystanie istniejącej społecznej aktywności oraz pobudzenie nowych inicjatyw w zaspakajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy Stanin został osiągnięty. Poprawna relacja na linii organizacje – gmina

jest gwarantem efektywniejszego rozwoju aktywizacji mieszkańców Gminy Stanin i stała się kluczowym elementem obopólnych kontaktów. Znajomość potrzeb lokalnego środowiska oraz priorytetowe zadania określone w programie współpracy pozwalają we właściwy sposób wykorzystać potencjał organizacji.

7. Projekty realizowane z udziałem środków UE i krajowych

Gmina Stanin oraz jej jednostki podległe realizowały w 2024 r. następujące projekty: **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staninie** „*Specjalistyczne i interwencyjne usługi wsparcia mieszkańców województwa lubelskiego*”. Projekt partnerski dofinansowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 realizowany jest z Fundacją Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich w Lublinie oraz pięcioma ośrodkami z powiatu łukowskiego. Realizacja tego działania rozpoczęła się od 01.03.2024 r. i potrwa do 28.02.2026 r. Głównym celem projektu jest wzrost dostępności do wysokiej jakości usług społecznych wspierających rodziny w kryzysie w formie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze, działań profilaktycznych wspierających rodzinę w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz pracy socjalnej. Wsparcie świadczyli: psycholog, terapeuta uzależnień, prawnik, psycholog dziecięcy oraz psychoterapeuta. W ramach projektu ze wsparcia specjalistycznego w 2024 roku skorzystało 91 rodzin, w tym 97 osób.

Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół w Staninie „*Edukacja pozaformalna w szkołach podstawowych w Gminie Stanin*”. Projekt realizowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Głównym celem projektu było nabycie nowych umiejętności, kompetencji, uzdolnień, zainteresowań poza edukacją formalną (kompetencji matematycznych, cyfrowych, z zakresu wielojęzyczności, świadomości i ekspresji kulturalnej, myślenia krytycznego, kompleksowego rozwiązywanie problemów i pracy zespołowej) przez min. 90% ze 120 uczniów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno - ekonomicznej, którzy uczą się w szkołach podstawowych Gminy Stanin. Realizowany projekt wpisał się w Cel - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu, wdrażająca Europejski filar praw socjalnych i przyczyniająca się do osiągnięcia celu szczegółowego programu. Wsparto równy dostęp do dobrej jakości kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, poprzez realizowane zajęcia:

- zajęcia „Język obcy - dodaj do ulubionych” - z zakresu nauki języka angielskiego w formie indywidualnych lekcji,
- indywidualne zajęcia „Wspólny mianownik” – zajęcia matematyczne w formie indywidualnych lekcji,
- zajęcia pn. „Z polskim za pan brat” z zakresu nauki języka polskiego w formie indywidualnych lekcji j. polskiego,
- indywidualne lekcje gry w szachy,
- indywidualna nauka gry na instrumentach,
- zajęcia grupowe sztuki walki grupowe lekcje plastyki/rysunku/malarstwa,
- grupowe zajęcia „ICT w praktyce”.

Gmina Stanin:

W ramach przedsięwzięcia Ministra Edukacji Narodowej pn. „**Podróże z klasą**” Publiczna Szkoła Podstawowa w Sarnowie zorganizowała trzydniową wycieczkę do Wrocławia. Na zadanie to gmina otrzymała środki finansowe w formie dotacji celowej z budżetu państwa (Ministerstwo Edukacji Narodowej) w kwocie 30.000,00 zł.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020 realizowany był projekt pod nazwą „**Poprawa gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Stanin**”. Wydatkowano 538.178,96 zł na realizację inwestycji „Budowa indywidualnej oczyszczalni ścieków przy Zespole Szkół w Tuchowiczu”.

Oczyszczalnia ścieków przy Zespole Szkół w Tuchowiczu

W ramach projektu „**Poprawa gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Stanin – etap II**” wydatkowano 46.125,00 zł na opracowanie programu funkcjonalno – użytkowego oraz analizy efektywności kosztowej.

Ponadto w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020 Gmina Stanin realizowała projekt „Przebudowa dróg gminnych nr 114363L, nr 114364L, nr 114409L oraz nr 102649L w miejscowościach Stanin, Borowina, Józefów i Jeleniec”. W ramach zadania wykonano nawierzchnie asfaltowe na drogach nr 114363L i nr 114354L w miejscowości Stanin o łącznej długości 1,805 km. Przy drogach wykonano pobocza z kruszywa łamanego po obu stronach. Na realizację tego przedsięwzięcia wydatkowano 1.699.046,85 zł.

Na podstawie umowy zawartej z Wojewodą Lubelskim otrzymano dotację w kwocie 974.477,42 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na przebudowę dróg gminnych. W ramach zadania wykonano przebudowę drogi gminnej nr 102654L od km 0+000,00 do km 2+675,00 w miejscowości **Stara Wróblina i Stara Gąska**. Wykonano odcinek drogi o długości 2,675 km z nawierzchni asfaltowej o szerokości 5,5 m wraz z poboczami z kruszywa łamanego po 75 cm po obu stronach drogi. Koszt zadania wyniósł 2.011.438,84 zł.

Droga Stara Wróblina – Stara Gąska

Na podstawie umowy zawartej z Wojewodą Lubelskim otrzymano dotację w kwocie 309.012,65 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na **budowę ścieżki pieszo - rowerowej w miejscowości Jarczówek** od km 0+000,00 do km 0+410,00. Wykonano ścieżkę pieszo -rowerową asfaltową o długości 410 m i szerokości 3 m. Całkowity koszt zadania to 427.466,21 zł.

Ścieżka pieszo-rowerowa w Jarczówku

Na podstawie umowy z Wojewodą Lubelskim otrzymano dotację w kwocie 385.080,94 zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na **remonty dróg gminnych**. W ramach zadania wykonano remont drogi gminnej Nr 102641L od km 0+000,00 do km 1+095,00 w miejscowości Zastawie i Wólka Zastawska. Całkowity koszt zadania 639.095,58 zł.

Na podstawie umowy zawartej z Województwem Lubelskim pozyskano dofinansowanie w kwocie 267.886,13 zł na **modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych**. W ramach zadania „Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Celiny Włociańskie” wykonano modernizację drogi poprzez położenie nawierzchni z kruszywa łamanego na odcinku 825 m i szerokości 5,40 m wraz z poboczami ziemnymi. Koszt zadania wyniósł 303.223,33 zł. W ramach zadania „Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Celiny Szlacheckie” wybudowano drogę z nawierzchni asfaltowej o długości 250 m i szerokości 5 m wraz z poboczami z kruszywa łamanego. Wartość zadania 188.271,49 zł.

W ramach Programu „Inwestycje w oświacie” otrzymano z Ministerstwa Edukacji Narodowej dotację w kwocie 1.000.000,00 zł na **budowę przedszkola w Staninie**.

Inwestycję zrealizowano w 50%. Wydatkowano 2.451.752,95 zł. Dalsza realizacja zadania będzie kontynuowana w 2025 r.

W ramach zadań realizowanych z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych wykonano **przebudowę dróg w gminie popegeerowskiej w miejscowościach: Wólka Zastawska, Zastawie, Nowa Wróblina i Nowy Stanin.** W ramach zadania wykonano z betonu asfaltowego przebudowę drogi gminnej nr 102666L Wólka Zastawska o długości 1,050 km, drogi gminnej nr 114359L Nowa Wróblina - - Nowy Stanin o długości 1,70 km, czterech odcinków dróg wewnętrznych w miejscowości Zastawie na działkach 680, 681, 683 i 685 o łącznej długości 810 mb, drogi wewnętrznej w miejscowości Kosuty na działce nr 788. Łączna wartość inwestycji wyniosła 2.411.330,89 zł, z czego kwota 2.292.547,58 zł stanowi dofinansowanie z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

W ramach Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych realizowano zadanie pn. **„Utworzenie na terenie Gminy Stanin sieci infrastruktury kulturalno - turystycznej poprzez budowę czterech budynków oraz remont i termomodernizację jednego”**. W zakres tej inwestycji wchodziły poszczególne zadania: budowa budynku Centrum Kulturalno – Integracyjnego „MIŚ” w miejscowości Józefów na działce o nr ewid. 523/2, budowa Zamiejscowego Ośrodka Kultury w miejscowości Lipniak, dz. nr ewid. 299/3 wraz ze szczelnym zbiornikiem na ścieki sanitarne V-10m³ i zbiornikiem na gaz płynny LPG o pojemności 2,7 m³, budowa ośrodka kultury, zbiornika na ścieki sanitarne, budowa naziemnego zbiornika na gaz płynny z instalacją zbiornikową wraz z wewnętrzną instalacją gazową w miejscowości Celiny Szlacheckie na działce nr ewid. 1/1, budowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Stara Wróblina na działkach o nr ewid. 330 i 331/1 oraz remont i termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Niedźwiadka na działkach o nr ewid. 527 i 528. Wszystkie świetlice zostały wyposażone w sprzęt niezbędny do funkcjonowania. W 2024 r. poniesiono wydatki w wysokości 6.614.892,97 zł, z czego kwota 5.659.076,46 zł stanowi dofinansowanie z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Centrum Kulturalno – Integracyjnego „MIS” w miejscowości Józefów

Świetlica wiejska w miejscowości Stara Wróblina

Na podstawie Uchwały Nr LXXIX/374/2024 Rady Gminy Stanin z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Stanin na rok 2024” realizowany jest program, którego celem jest zapobieganie bezdomności niebezpiecznych zwierząt oraz opieki nad nimi, promowanie prawidłowych postaw i zachowań człowieka, poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego. Została zapewniona całodobowa opieka weterynaryjna w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt wykonywana przez lekarza weterynarii Przychodni Weterynaryjnej ESKULAP w Adamowie.

W styczniu 2024 r. podpisana została ze Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt Nowodwór umowa dotycząca odłowu interwencyjnego i przyjęcia do schroniska bezdomnych

psów. W umowie określono ryczałtową stawkę wynagrodzenia w kwocie 3.444,00 zł brutto miesięcznie, w którą wliczono przyjęcie do schroniska jednego psa. Za każdego kolejnego psa w danym miesiącu stawka wynosi 2.829,00 zł.

8. Planowanie przestrzenne

Na terenie Gminy Stanin funkcjonuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego tylko dla miejscowości Stanin, Tuchowicz, Wesołówka, Jeleniec, uchwalony w roku 2011. W 2022 r. dokonano jego zmiany, w której zostały zaktualizowane zapisy obowiązującego planu miejscowego. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy to dokument z 2001 r.

W roku 2024 wydanych zostało 20 sztuk wypisów i wyrysów z mpzp oraz 210 zaświadczeń o przeznaczeniu działki w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i opinii dotyczących planowania przestrzennego. Wydano 85 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, 5 decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego inwestycji oraz 24 decyzje w sprawie zatwierdzenia projektu podziału nieruchomości.

Zostały wydane 33 zawiadomienia o ustaleniu numeru porządkowego.

Zainteresowanie inwestorów pozyskaniem nowych terenów oraz zmianą kierunków zagospodarowania wiąże się z dużą ilością zgłaszanych wniosków do Wójta o zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

9. Wydarzenia kulturalne, promocja gminy, komunikacja społeczna i działania wizerunkowe

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Stanin oraz zawartą w niej misją gminy i wizją jej rozwoju, jednym z obszarów rozwojowych strategii są działania w zakresie rozwoju kulturowego i fizycznego społeczeństwa oraz kształtowania szacunku do dziedzictwa i tradycji. Działania w tym zakresie w 2024 r. podejmowała Gminna Biblioteka Publiczna w Staninie, która działa jako instytucja kultury. Rejon oddziaływania Gminnej Biblioteki Publicznej w Staninie obejmuje obszar całej gminy.

Lokal biblioteki jest przystosowany do obsługi osób niepełnosprawnych. Placówka jest wyposażona w schodołaz gąsienicowy umożliwiający osobom niepełnosprawnym korzystanie z pomieszczeń znajdujących się na piętrze budynku. W budynku jest wydzielony pokój wyłącznie dla Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP w Staninie, z którym biblioteka

regularnie współpracuje podczas imprez kulturalnych. Biblioteka jest również w stałej współpracy z Klubem Seniora „Nadzieja” ze Stanina oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Staninie.

W bibliotece działa wypożyczalnia komputerowa oraz katalog on-line. Zainstalowano program biblioteczny MAK służący do obsługi księgozbioru. Biblioteka ma też własną stronę internetową. Wznowiona została akcja „Książka na telefon”, która skierowana jest do osób starszych, niepełnosprawnych oraz chorych. W ofercie biblioteka posiada zbiory dla osób z dysfunkcjami wzroku: audiobooki oraz książki z dużą czcionką.

Biblioteka organizuje spotkania autorskie i zacieśnia kontakty z Sekcją Emerytów ZNP. Przygotowywane są niewielkie wystawy. Aby pozyskać nowych czytelników instytucja organizowała wiele imprez promujących czytelnictwo skierowanych do dzieci i młodzieży. Zorganizowano następujące imprezy:

- 5 - 9 luty – Ferie w bibliotece. Odbyły się warsztaty plastyczne, zajęcia kulinarne i sportowe, teatrzyk kukiełkowy oraz wyjazd do kina i do sali zabaw.
- 3 marzec – Bieg „Tropem Wilczym. Bieg pamięci Żołnierzy Wyklętych”. Głównym celem biegu było oddanie hołdu żołnierzom antykomunistycznego podziemia, a także propagowanie wiedzy o powojennej historii Polski wśród wszystkich Polaków, niezależnie od wieku.
- 19 kwietnia – 81 Rocznica Powstania w Getcie warszawskim- AKCJA „Żonkile” . Prawdziwa lekcja historii w bibliotece.
- 7 maja – spotkanie autorskie ze Zbigniewem Masternakiem. Pochodzący z Gór Świętokrzyskich Zbigniew Masternak to ceniony pisarz, prozaik, scenarzysta i piłkarz. Pasją autora jest futbol, w którym osiągnął znaczne sukcesy. W 2014 roku powstał film dokumentalny „Skazani na książki - Zbigniew Masternak” w reżyserii Iwony Nowackiej, w którym Zbigniew Masternak opowiedział o swojej drodze z boiska piłkarskiego do literatury. Podczas spotkania autor opowiadał o swoich książkach, filmach i podróżach, a opowieści o futbolowych zamiłowaniach przenikały się z przebytą drogą literacką.
- 8 maja – Powiatowy Dzień Bibliotekarza. Do Gminnej Biblioteki Publicznej w Staninie przybyli bibliotekarze z całego powiatu łukowskiego, przedstawiciele władz gminnych, powiatowych, sejmiku województwa lubelskiego oraz Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Okazją do spotkania stały się obchody Powiatowego Dnia Bibliotekarza współorganizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. Henryka Sienkiewicza

w Łukowie i Gminną Bibliotekę Publiczną w Staninie. Dzień Bibliotekarza i Bibliotek to przede wszystkim święto podsumowujące pracę jednostek instytucji kultury, osiągnięcia zawodowe, budowanie wizerunku biblioteki.

- 10 maja – XI edycja konkursu „1 z 10”. Tematem tegorocznej edycji była Geografia Polski i Patroni Roku 2024. W konkursie wzięli udział uczniowie klas VI-VIII z terenu Gminy Stanin.
- 9 czerwca – Gminny Dzień Dziecka. Na terenie Gminnego Centrum Rekreacji w Wesołowce odbył się Piknik Rodzinny, który wspólnie zorganizowało LGD „RAZEM” oraz GBP. Podczas pikniku miała miejsce inauguracja pieszego questu „Historia i teraźniejszość w Staninie.” Pierwszy punkt programu to konkurs „Questing na Szlaku Ziemi Łukowskiej w Gminie Stanin”, w którym wzięło udział ponad 60 osób. Pierwszy w historii gminy Stanin quest pieszy, połączył w sobie radość, aktywność oraz edukację. To było niezapomniane doświadczenie, które pozwoliło mieszkańcom odkryć niezwykle miejsca i fascynującą historię gminy. Wszyscy uczestnicy pokonali trasę, podczas której mieli okazję odkrywać tajemnice i piękno naszej gminy. Ponadto można było odwiedzić mobilny punkt CIT, gdzie można było wziąć udział w teście wiedzy o Szlaku Ziemi Łukowskiej oraz w warsztatach edukacyjnych.
- 28 czerwiec – 5 lipiec – „Wakacje w bibliotece”. Odbyły się zajęcia sportowe, ekologiczne oraz promujące zdrowe odżywianie, piknik, rajd rowerowy oraz wyjazd do Muzeum Ziemi Lubelskiej i do stadniny koni.
- 8 września – Narodowe czytanie, Niedziela z folklorem. Na scenie wystąpiło dziesięć zespołów ludowych i kapel z powiatu łukowskiego oraz radzyńskiego. Występy sceniczne zostały poprzedzone ogólnopolską akcją Narodowe Czytanie pod patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W całej Polsce czytany był „Kordian” Juliusza Słowackiego.
- 11 grudnia – Poświęcenie odrestaurowanego pomnika. Było to niezwykle ważne, historyczne wydarzenie. Uroczyste został odsłonięty i poświęcony odrestaurowany pomnik pamięci mieszkańców Kosut poległych i zamordowanych w latach 1939-1945.
- 17 grudnia – Spotkanie autorskie z Michałem Koterskim, który zmagał się z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i innych substancji. Aktor od dziesięciu lat żyje w trzeźwości. Opowiedział o swoim życiu w książce pt. „Michał Koterski. To już moje ostatnie życie”. W szczerzej rozmowie z Beatą Nowicką wyznał, że zażywał

narkotyki już od czternastego roku życia. Kilka dni przed maturą pilnował ojca, aby ten nie zabił się przez alkohol. Pół życia spędził na terapii, po której znów wracał do używek. Swoją przemianę nazwał „darem do Boga”. Znany aktor nie krył swoich problemów z uzależnieniami, które ciągnęły się za nim przez większość życia. Teraz postanowił wykorzystać swoje doświadczenie, żeby pomagać innym, m.in. zakładając ośrodek terapii uzależnień „Odwrócenie”.

Księgozbiór biblioteki kształtuje się następująco: literatura piękna dla dorosłych - 10503, literatura piękna dla dzieci- 7035, literatura niebeletrystyczna- 7480.

Z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa zakupiono 361 książek na kwotę 10.000,00 zł. Z dotacji organizatora zakupiono 948 książek na kwotę 9.232,04 zł oraz 30 audiobooków na kwotę 767,96 zł.

Gminna Biblioteka Publiczna w Staninie zarejestrowała na koniec 2024 r. 1084 czytelników, którzy skorzystali z usług bibliotek.

Działania promocyjne prowadzone przez samorząd Gminy Stanin to przede wszystkim czynności związane z komunikowaniem się jednostki terytorialnej z otoczeniem, w głównej mierze za pomocą mediów elektronicznych, czyli aktywnej strony internetowej www.stanin@stanin.pl oraz portalu społecznościowego Facebook. Narzędzie, jakim jest strona www, w prosty sposób umożliwia dotarcie z informacją do praktycznie nieograniczonego kręgu odbiorców. Ułatwia komunikację na linii klient – urząd, dostarcza wiedzy na temat wydarzeń kulturalnych, ważnych dokumentów i informacji dla mieszkańców oraz na bieżąco informuje odbiorców o działaniach władz samorządowych. Zamieszczane informacje na portalu internetowym mają charakter lokalnej gazety. Dla urozmaicenia przekazu medialnego z niektórych wydarzeń zamieszczane są materiały wideo. Drugie medium elektroniczne jakim jest Facebook umożliwia także interakcję z odbiorcą między innymi poprzez komentarze do zamieszczanych informacji. W dobie powszechnego Internetu i mediów społecznościowych komunikacja pomiędzy samorządem lokalnym a mieszkańcami staje się jednym z kluczowych elementów. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom, Gmina Stanin uruchomiła aplikację mobilną „My Local News”, która ma na celu umożliwienie administracji samorządowej dotarcie z istotnymi informacjami do wszystkich mieszkańców. Aplikacja przeznaczona jest dla osób zainteresowanych sprawami swojego miejsca zamieszkania lub dowolnego obszaru naszej gminy. Dzięki My Local News wszyscy mieszkańcy i goście mogą być na bieżąco z działaniami i aktualnościami urzędu lub innych jednostek organizacyjnych gminy. Korzystając z aplikacji można dowiedzieć się o wszystkich istotnych wydarzeniach jakie były lub dopiero się wydarzą. Aplikacja jest dostępna

bez żadnych opłat dla użytkowników, jedynym warunkiem jest posiadanie telefonu lub tabletu z systemem Android lub iOS. Żadna rejestracja nie jest konieczna.

Aplikacja poinformuje nas między innymi o:

- wydarzeniach kulturalnych,
- gospodarce komunalnej,
- sprawach podatkowych,
- spotkaniach mieszkańców,
- zagrożeniach i niedogodnościach (wyłączenie prądu, gazu, wody),
- utrudnieniach komunikacyjnych,
- innych ważnych sprawach społecznych.

W roku 2024 kontynuowano działania mające na celu propagowanie marki jaką jest Gmina Stanin poprzez zakup i dystrybucję gadżetów reklamowych. Zlecono produkcję oznakowanych logiem gminy gadżetów reklamowych, między innymi kubków ceramicznych, toreb i teczek papierowych, ręczników oraz kalendarzy.

10.Mienie Gminy

Stan mienia komunalnego w Gminie Stanin na dzień 31 grudnia 2024 r. przedstawia się następująco:

Grunty

Wartość gruntów rolnych, leśnych, zabudowanych i zurbanizowanych, gruntów pod drogami, placami i innych o łącznej powierzchni 278,55 ha, stanowiących własność Gminy Stanin wynosi **3.357.994,75 zł.**

Budynki i lokale

Wartość budynków oraz lokali mieszkalnych i niemieszkalnych w ilości 54 szt., stanowiących własność Gminy Stanin wynosi **51.112.071,46 zł.**

Obiekty inżynierii lądowej i wodnej

Wartość obiektów inżynierii lądowej i wodnej, tj. budowli, rurociągów, studni, ujęć wodnych, przepompowni, sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, dróg, budowli sportowych i rekreacyjnych oraz innych, wynosi **87.698.246,21 zł.**

Maszyny, urządzenia, środki transportu i inne

Wartość maszyn, urządzeń, aparatów ogólnego zastosowania oraz aparatów specjalistycznych, środków transportu, samochodów, zestawów komputerowych, sprzętów biurowych i innych wynosi **6.069.598,02 zł.**

Dochód uzyskany z tytułu czynszu dzierżawnego, najmu oraz tytułu użytkowania wieczystego w 2024 r.:

- dochód uzyskany z tytułu najmu i dzierżawy - 51.863,77 zł
- dochód uzyskany z tytułu użytkowania wieczystego - 2.016,21 zł

Dane dotyczące wielkości gruntów gminnych:

Grunty zajęte pod pasy drogowe dróg gminnych – 229,3392 ha

Lasy będące własnością gminy – 2,7653 ha

Użytki rolne będące własnością gminy, które nie są wydzierżawione – 30,5599 ha

Grunty i budynki stanowiące własność gminy sklasyfikowane jako tereny B zabudowane w tym:

- budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez gminę (budynek oczyszczalni w Staninie i budynek Stacji Uzdatniania Wody w Jeleńcu) – 398,37 m²,
- budynki pozostałe – 7211,20 m²,
- grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez gminę – 5,7290 ha,
- grunty pozostałe – 11,4430 ha,
- nieużytki – 3,5700 ha.

Obrót nieruchomościami gminnymi regulują przepisy zawarte w ustawie o gospodarce nieruchomościami i Kodeksie Cywilnym. Grunty będące własnością gminy mogą być przedmiotem sprzedaży, zamiany, zrzeczenia się, oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, trwały zarząd, dzierżawę lub najem.

Tabela przedstawia zasób mieszkaniowy gminy w 2024 roku.

Miejscowość	Liczba mieszkań
<i>Jedlanka Osada</i>	4
<i>Wnętrzne</i>	3
Razem	7

Na dzień 1 stycznia 2024 r. zaległość w opłatach za mieszkania będące w zasobach gminnych wynosiła 52.685,47 zł i dotyczyła 4 wynajmujących. Na dzień 31 grudnia 2024 r. zaległość w opłatach wynosiła 58.384,82 zł i dotyczyła 4 wynajmujących mieszkania. W 2024 r. nie wszczęto postępowań eksmisyjnych.

Na gospodarkę gruntami i nieruchomościami Gminy Stanin wydatkowano w 2024 r. łączną kwotę 139.116,43 zł (wydatki bieżące).

11. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Stanin zaopatruje w wodę z gminnego wodociągu 29 miejscowości. Posiada dwa ujęcia na pobór wód podziemnych zlokalizowane w miejscowościach Tuchowicz i Jeleniec. Woda pobierana jest dla potrzeb socjalno – bytowych mieszkańców oraz zakładów użyteczności publicznej na terenie Gminy Stanin.

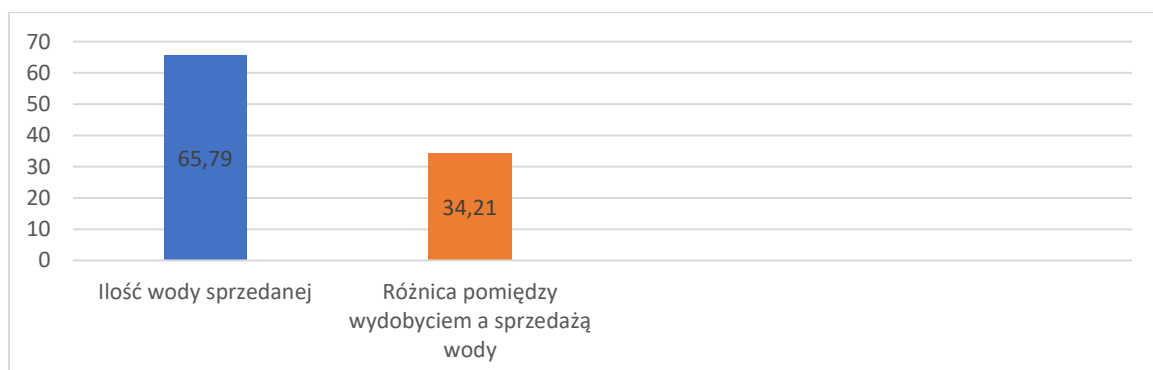
Sieć wodociągowa pozostaje pod zarządem Gminy Stanin, eksploatacją zajmuje się Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Staninie.

Dane liczbowe		31.12.2024
Długość sieci wodociągowej w km		163
Ilość przyłączy wodociągowych w szt.		2581

Długość sieci wodociągowej na dzień 31.12.2024 r. wynosiła ok. 163 km.

Wydobycie wody z dwóch Stacji Uzdatniania Wody wyniosło razem 527 873 m³ rocznie. Łącznie w 2024 r. sprzedano z gminnego wodociągu 347 276,1 m³ wody. Strata wody (wydobycie – sprzedaż) w 2024 r. wyniosła 180 596,9 m³, tj. 34,21 %. Zwiększone straty wody wynikały z płukania sieci wodociągowej oraz powstałych awarii na terenie Gminy Stanin, jak również z płukania zbiorników na obu Stacjach Uzdatniania Wody. Usunięto 10 awarii na sieci wodociągowej.

Zestawienie wydobycia, sprzedaży oraz strat wody z dwóch Stacji Uzdatniania Wody w 2024 r.

Na dzień 31.12.2024 r. Stacja Uzdatniania Wody w Tuchowiczu zaopatrywała **2 918** mieszkańców Gminy Stanin z następujących miejscowości: Anonin, Celiny Szlacheckie,

Celiny Włosciańskie, Gózd, Kij, Lipniak, Wólka Zastawska, Zagoździe oraz Zastawie wraz z Jedlanką Osada. Długość sieci wodociągowej podłączonej do Stacji Uzdatniania Wody w Tuchowiczu wyniosła **ok. 38 km**. Roczna produkcja wody w 2024 r. wyniosła **292 300 m³**, a średnia dobową produkcja wody **799 m³**.

Natomiast Stacja Uzdatniania Wody w Jeleńcu w wodę zaopatrywała **6 603** mieszkańców Gminy Stanin z miejscowości: Aleksandrów, Borowina, Jarczówek, Jeleniec, Jonnik, Józefów, Kierzków, Kopina, Kosuty, Niedźwiadka, Nowa Wróblina, Nowy Stanin, Ogniwo, Sarnów, Stanin, Stara Gaska, Stara Wróblina, Tuchowicz, Wesołówka oraz Wnętrzne. Długość sieci wodociągowej podłączonej do Stacji Uzdatniania Wody w Jeleńcu wyniosła **ok. 125 km**. Roczna produkcja wody za 2024 r. wyniosła **235 573 m³**, z czego średnia dobową produkcja wody za 2024 r. stanowiła **643 m³**.

Ilości i wartości sprzedanej wody przedstawia poniższa tabela:

Sprzedaż wody w 2024 r. [w m ³]	
<i>Ilość sprzedanej wody</i>	347 276,1 m ³
<i>Roczna produkcja wody</i>	527 873 m ³
<i>Różnica pomiędzy wydobyciem a sprzedażą wody (STRATA)</i>	180 596,9 m ³

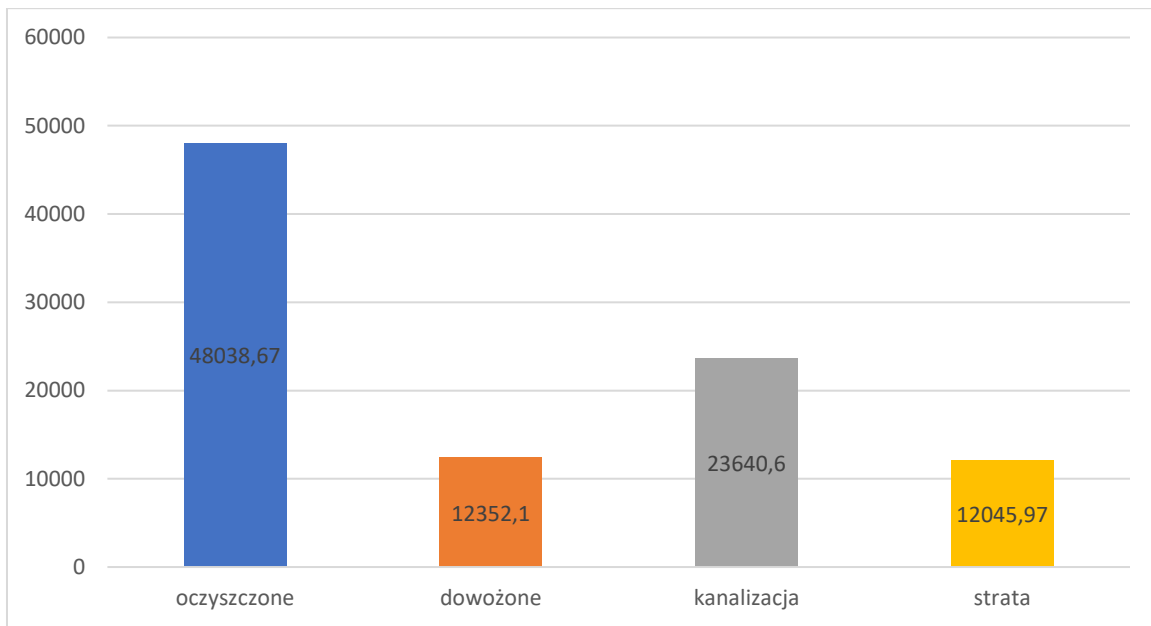
Sprzedaż wody w 2024 r. [w zł]	
<i>Wartość sprzedaży wody ze Stacji Tuchowicz i Jeleniec</i>	1 142 281,79 zł
<i>Wartość opłaty abonamentowej</i>	94 665,48 zł

12. Gospodarka ściekowa

Gmina Stanin posiada oczyszczalnię ścieków w miejscowości Stanin, do której odprowadzane są ścieki bytowe dopływające systemem kanalizacji sanitarnej oraz dowożone samochodem asenizacyjnym marki MAN. Do gminnej kanalizacji podłączone są dwie miejscowości – Stanin i Wesołówka.

Ilość ścieków dopływających do gminnej oczyszczalni ścieków w 2024 r. wyniosła 48 038,67 m³, ilość ścieków dowożonych wozem asenizacyjnym MAN – 12.352,1 m³, ilość ścieków dopływających kanalizacją sanitarną – 23 640,6 m³. Strata wyniosła 25,07 %.

W 2024 r. usunięto dwie awarie na sieci kanalizacyjnej.

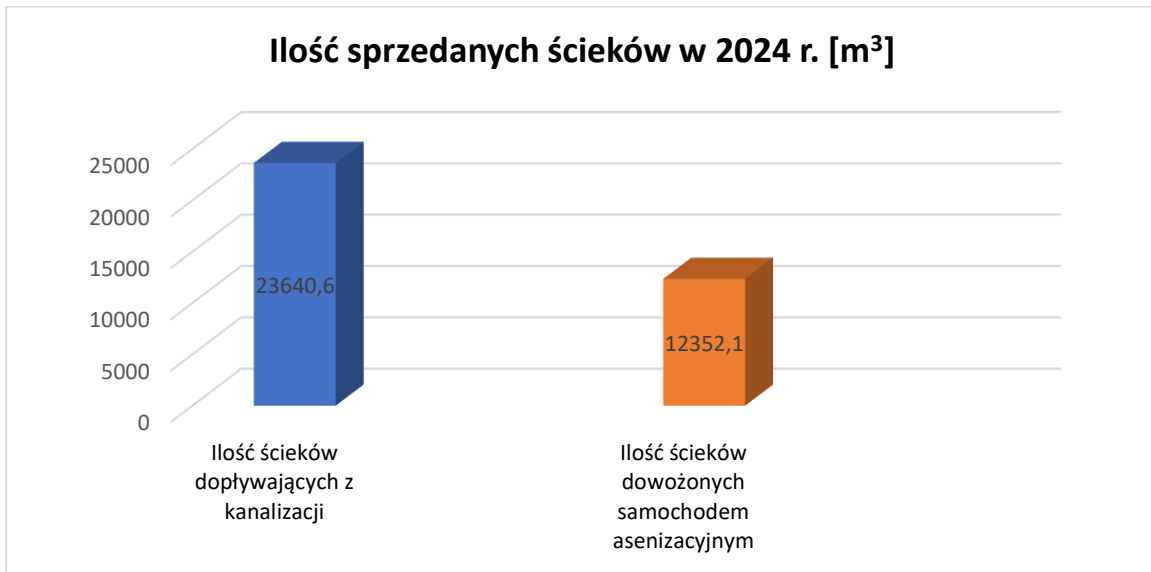
Zestawienie oczyszczonych, dowożonych i dopływających ścieków w 2024 r.

Ilość i wartość sprzedaży ścieków przedstawiają poniższe tabele:

Sprzedaż ścieków w 2024 roku	Ilość w [m³]
<i>Ilość ścieków odprowadzonych systemem kanalizacji</i>	23 640,60 m³
<i>Ilość ścieków dowiezionych samochodem asenizacyjnym</i>	12 352,10 m³
<i>Ilość odprowadzonych oczyszczonych ścieków przez oczyszczalnię</i>	48 038,67 m³
<i>Różnica pomiędzy ilością ścieków wpływających do oczyszczalni a ilością ścieków odprowadzonych (STRATA)</i>	12 045,98 m³

Sprzedaż ścieków w 2024 roku	Wartość w [zł]
<i>Wartość sprzedaży z oczyszczania ścieków z kanalizacji</i>	117 499,50 zł
<i>Wartość sprzedaży z oczyszczania ścieków dowożonych</i>	60 178,32 zł
<i>Wartość sprzedaży (dowóz za km)</i>	86 189,00 zł

Ilość sprzedanych ścieków z podziałem na ścieki dopływające kanalizacją i ścieki dowożone prezentuje poniższy wykres.

W 2024 roku wystąpiła różnica pomiędzy ściekami dopływającymi do oczyszczalni ścieków, a ściekami oczyszczonymi. Różnica kształtowała się na poziomie 12 045,97 m³. Sytuację tą obrazuje wykres.

13. Gospodarka odpadami komunalnymi

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, od 1 lipca 2013 r. w zamian za uiszczoną przez mieszkańców opłatę, organizacja i funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi należy do zadań własnych gminy.

W myśl art. 3 ust.1 pkt.7 ustawy o odpadach, przez odpady komunalne rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywne zebrane.

Głównymi źródłami powstawania odpadów komunalnych na terenie Gminy Stanin są nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, oraz nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne (prowadzona jest działalność gospodarcza, społeczna lub publiczna, np. obiekty użyteczności publicznej, obiekty usługowe, handlowe).

Gmina Stanin świadczy usługi w postaci odbioru odpadów komunalnych wystawianych przed posesję w dniu odbioru, zgodnie z harmonogramem odbioru odpadów oraz w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Niedźwiadka .

Odbiorem odpadów z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych w 2024 r. na terenie Gminy Stanin, na podstawie zawartej umowy, zajmowała się firma EKOLIDER Jarosław Wyglądała, Lucin 4, 08-400 Garwolin. Wykonawca realizując umowę w 2024 r. odebrał łącznie 1556,23 Mg odpadów .

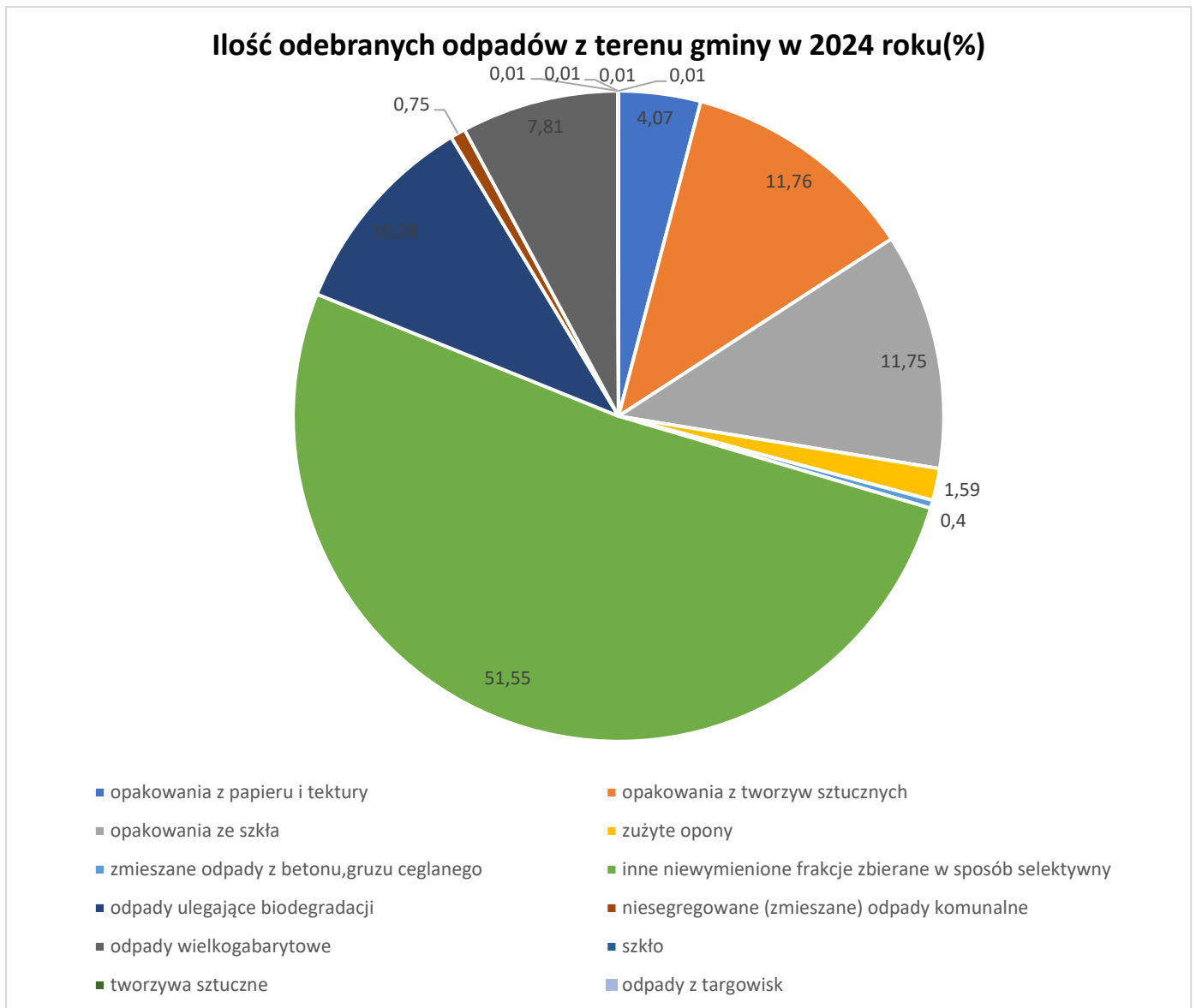
Odpady komunalne z terenu gminy Stanin są transportowane i przetwarzane w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Adamkach k/Radzynia Podlaskiego.

Tabela przedstawia ilości poszczególnych odpadów komunalnych wytworzonych i odebranych na terenie Gminy Stanin w roku 2024

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość [Mg]	%
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	63,40	4,07
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	183,01	11,76
15 01 07	opakowania ze szkła	182,86	11,75
16 01 03	zużyte opony	24,76	1,59
17 01 07	zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170106	6,24	0,40
20 01 01	papier i tektura	0,08	0,01
20 01 02	szkło	0,11	0,01
20 01 39	tworzywa sztuczne	0,13	0,01
20 01 99	inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	635,88	40,86
ex 20 01 99	inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	166,48	10,69

20 02 01	odpady ulegające biodegradacji	160,00	10,28
20 03 01	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	11,63	0,75
20 03 02	odpady z targowisk	0,07	0,01
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	121,58	7,81
Suma końcowa		1556,23	100,00%

Diagram obrazuje ilość odebranych odpadów z podziałem na frakcje:

Z powyższych danych wynika, że pomimo deklarowania przez mieszkańców segregowania odpadów, w 2024 roku aż 40,86 % zebranych odpadów to pozostałe odpady zbierane w sposób selektywny (zmieszane).

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. największe nakłady finansowe z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przeznaczone były na koszty odzysku, recyklingu

i unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz koszty odbioru i transportu odpadów komunalnych odbieranych przez przedsiębiorców od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Stanin.

Tabela przedstawia koszty poniesione w 2024 na usługę odbioru i zagospodarowania odebranych odpadów oraz utrzymanie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

KOSZT	Kwota w zł
<i>usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych</i>	1 521 383,23
<i>wynagrodzenia wraz z pochodnymi</i>	156 201,66
<i>pozostałe usługi</i>	3 863,08
<i>zakup energii</i>	22 116,84
<i>dostęp do Internetu</i>	2 661,96
<i>zakup materiałów i wyposażenia</i>	11 431,56
<i>szkolenia pracowników</i>	400,00
Suma końcowa	1 718 058,33

Zgodnie z danymi pochodzącymi z rejestru mieszkańców na dzień 31.12.2024 r. zameldowanych było w Gminie Stanin 9519 osób, a objęto systemem zagospodarowania odpadami komunalnymi 7894 osoby. Liczba deklaracji złożonych dla nieruchomości zamieszkałych na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 2483, zaś dla nieruchomości niezamieszkałych 113. Różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych na terenie gminy, a liczbą osób zadeklarowaną przez właścicieli nieruchomości w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynika z faktu, iż w deklaracji wskazuje się liczbę osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość. Na terenie Gminy Stanin znajdują się także nieruchomości, których właściciele nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Są to głównie nieruchomości, których właściciele przebywają za granicą, w domach opieki społecznej lub z racji wieku czy choroby mieszkają u rodziny. W przypadku, gdy organ poweźmie informację, iż nieruchomość jest faktycznie zamieszkała, wzywa właściciela nieruchomości do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a w przypadku braku reakcji ze strony wezwanego przeprowadza postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji określającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobierana przez Gminę Stanin od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jest obliczana w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r., zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Stanin, stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny wynosiła 15,00 zł miesięcznie za jednego mieszkańca.

Tabela przedstawia cennik(brutto) za odbiór, przyjęcie i zagospodarowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych z terenu Gminy Stanin.

Lp	Kod odpadu	Nazwa odpadu	2020	2021	2022	2023	2024
1	150101	opakowania z papieru i tektury	345,60	432,00	448,20	1,08	1,08
2	150102	opakowania z tworzyw sztucznych	518,40	604,80	621,00	302,40	302,40
3	150104	opakowania z metali		410,40		108,00	108,00
4	150107	opakowania ze szkła	324,00	410,40	426,60	64,80	64,80
5	160103	zużyte opony	810,00	842,40	858,60	540,00	540,00
6	170107	zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170106		842,40	858,60	540,00	540,00
7	200139	tworzywa sztuczne		604,80		486,00	486,00
8	200201	odpady ulegające biodegradacji	507,60	594,00	610,20	291,60	291,60
9	200203	inne odpady nieulegające biodegradacji	810,00	842,40	858,60	540,00	540,00
10	200301	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1134,00	1 166,40	1 182,60	864,00	864,00
11	200307	odpady wielkogabarytowe	1134,00	1 166,40	1 182,60	864,00	864,00
12	200399	odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	1134,00	1 166,40	1 182,60	864,00	864,00
13	200199	inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	1 134,00	1 166,40	1 182,60	864,00	864,00
14	ex 200199	inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)			912,60	594,00	594,00

14. Ochrona Środowiska

W trosce o środowisko w Gminie Stanin realizowany jest „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stanin na lata 2011 - 2032” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, który został uchwalony przez Radę Gminy Stanin Uchwałą Nr VI/44/11 z dnia 28 kwietnia 2011 r. Głównym założeniem programu jest bezpieczne dla zdrowia ludzi usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stanin, zdeponowanie ich na wyznaczonych składowiskach, unieszkodliwienie innymi metodami spełniającymi wymagania najlepszych dostępnych technik, wyeliminowanie ich negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi i środowisko naturalne.

W 2024 roku zostało złożonych przez inwestorów 7 wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wójt Gminy na dzień 31.12.2024 roku w toku prowadzonego postępowania wydał 3 decyzje w tym zakresie.

Na podstawie zawartego porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie w Urzędzie Gminy w Staninie prowadzony

jest punkt obsługi Programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. Dzięki temu mieszkańcy naszej gminy mają możliwość uzyskania informacji na temat tego Programu, skorzystania z pomocy przy uzupełnieniu wniosku o dofinansowanie bądź wniosku o płatność, a także złożenia wniosku o dofinansowanie w tutejszym urzędzie. Ponadto, mieszkańcy przy spełnieniu określonych warunków mają możliwość otrzymania zaświadczenia o dochodach uprawniającego do uzyskania podwyższonego poziomu dofinansowania w ramach Programu, które wydawane jest na podstawie udzielonego upoważnienia Wójta Gminy Stanin przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staninie.

15. Infrastruktura drogowa i transport

Wyposażenie gminy w podstawową infrastrukturę techniczną decyduje w dużym stopniu o jakości życia mieszkańców i wpływa na atrakcyjność gminy. Na dzień 31 grudnia 2024 r. długość dróg w gminie wyniosła 183,474 km, w tym z nawierzchnią bitumiczną 98,219 km, z tłuczniową nawierzchnią 17,526 km, natomiast drogi naturalne z gruntu rodzimego 67,729 km. Realizowane były wydatki na zimowe utrzymanie dróg, naprawy i remonty częściowe nawierzchni. Wykonano roboty drogowe polegające na uzupełnieniu ubytków powstałych po okresie zimowym na drogach gminnych. Inwestycje drogowe wykonane w 2024 r. realizowane były przy udziale zarówno środków własnych,

jak i zewnętrznych. Inwestycje realizowane przy udziale środków zewnętrznych zostały szczegółowo opisane w punkcie 6 raportu „Projekty realizowane z udziałem środków UE i krajowych”.

16. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Uprawnienia władz lokalnych w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego w większości przypadków koncentrują się wokół przyjętych aktów, obowiązujących przepisów prawa. Gmina Stanin wspiera działanie służb, które odpowiadają za bezpieczeństwo na jej terenie.

Na terenie Gminy Stanin funkcjonuje 13 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w następujących miejscowościach: Stanin, Tuchowicz, Gózd, Kopina, Jonnik, Jeleniec, Sarnów, Wnętrzne, Józefów, Zastawie, Kosuty, Kierzków, Celiny. Oprócz działalności stricte ratowniczej ochotnicy biorą udział w ćwiczeniach organizowanych przez PSP. Ponadto uczestniczą w szkoleniach i kursach podnosząc swoje kwalifikacje i umiejętności. Jednostki OSP współpracują także z jednostkami organizacyjnymi gminy oraz Kołami Gospodyń Wiejskich. Uczestniczą też w imprezach okolicznościowych i uroczystościach kościelnych.

Finansowanie jednostek OSP odbywa się bezpośrednio z budżetu gminy w formie opłat za bieżące wydatki lub dotacji celowych. W roku 2024 na wydatki związane z ochroną przeciwpożarową i strażami główne pozycje stanowią:

- materiały i wyposażenie (zakup sprzętu, paliwo) – 77 203,41 zł,
- wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia dla kierowców wozów bojowych – 64 583,13 zł,
- ekwiwalent za akcje i szkolenia – 201 304,60 zł,
- utrzymanie budynków OSP – 10 955,40 zł,
- badania lekarskie – 10 490,00 zł,
- pozostałe usługi (przeglądy pojazdów, polisy ubezpieczeniowe) – 98 281,10 zł,
- zakup quada dla OSP Tuchowicz – 45 000,00 zł,
- montaż wiaty stalowej dla OSP Wnętrzne – 14 000,00 zł,
- dotacja celowa dla OSP Kopina na zakup samochodu – 525 020,00 zł.

17. Polityka społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staninie działa w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w której określone są zadania i cele pomocy

społecznej, tj.: *umożliwienie osobom i rodzinom przewyższanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.*

Podstawowe zadanie to świadczenie pracy socjalnej. Praca socjalna ukierunkowana jest na rozwiązywanie różnych problemów dotyczących osób lub rodzin, które prowadzą do wykluczenia społecznego. Celem pracy socjalnej w wymiarze jednostkowym jest doprowadzenie, przy wykorzystaniu potencjału osób których dotyczy, do osiągnięcia takiego stanu, w którym osoby te na miarę własnych możliwości będą samodzielnie funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staninie realizuje szereg innych zadań z zakresu polityki społecznej, które należą do właściwości Wójta Gminy, a zostały zlecone jednostce do realizacji. Są to: świadczenia rodzinne i opiekuńcze, świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego, opieka nad dzieckiem i rodziną, karta dużej rodziny, wydawanie decyzji uprawniających do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych dla osób nieubezpieczonych.

W 2024 roku w GOPS w Staninie realizowane było wsparcie finansowe dla osób i rodzin w związku z rosnącymi cenami energii i gazu. Wsparcie to realizowane było w formie dodatków osłonowych, bonu energetycznego oraz z tytułu refundacji podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe.

Ogólny budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staninie zrealizowany w 2024 roku wyniósł 9.013.863,65 zł.

Dodatkowo wydatkowano środki pozabudżetowe w łącznej wysokości 231.404,20 zł na realizację programów rządowych zmierzających do poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia oraz czasowe wsparcie opiekunów sprawujących całodobową opiekę: Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością oraz Opieka Wytchnieniowa.

Na realizację zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej i w ustawie o wspieraniu rodziny oraz na utrzymanie i funkcjonowanie ośrodka wydatkowano łącznie 3.023.760,12 zł.

Na zadania zlecone organowi właściwemu i przekazane przez Wójta Gminy Stanin do realizacji przez GOPS w Staninie oraz na realizację projektów społecznych wydatkowano kwotę 5.990.103,53 zł, co stanowi ok. 66% ogółu wydatków ośrodka.

Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej

W 2024 roku w ramach zadań własnych i zleconych świadczeniami z pomocy społecznej objętych zostało 255 rodzin, w których żyło łącznie 610 osób, co stanowi ok. 6,4% mieszkańców Gminy Stanin.

Głównymi powodami ubiegania się o przyznanie pomocy w 2024 roku było: długotrwała lub ciężka choroba (80 rodzin), ubóstwo (50 rodzin), niepełnosprawność (71 rodzin), bezrobocie (23 rodziny), bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego (25 rodzin) oraz alkoholizm (21 rodzin). W wielu rodzinach podstawą do udzielenia wsparcia było równocześnie kilka przesłanek.

W ramach zadań własnych i zadań zleconych w 2024 roku przyznane zostały następujące świadczenia z pomocy społecznej:

- zasiłek stały - 205 świadczeń dla 20 osób całkowicie niezdolnych do pracy,
- zasiłek okresowy - 83 świadczenia dla 20 osób (w tym 47 osób w rodzinach),
- zasiłek celowy - dla 43 osób, (w tym 104 osoby w rodzinach), z czego 10 to zasiłki specjalne dla osób niespełniających kryterium dochodowego,
- posiłek w szkole – 6449 obiadów dla 55 dzieci i młodzieży,
- usługi opiekuńcze - 2532 godziny świadczeń dla 15 osób niesamodzielných,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 3 osób,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 1166 godzin świadczeń dla 4 niepełnosprawnych dzieci,
- dofinansowanie kosztów pobytu 12 osób w domach pomocy społecznej, co stanowi 122 świadczenia,
- dofinansowanie kosztów pobytu 5 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz 7 dzieci w rodzinach zastępczych,
- 242 rodzinom udzielono pomocy w formie pracy socjalnej, w tym 133 rodziny otrzymały pomoc wyłącznie w tej postaci.

Zadania określone przepisami ustaw pracownicy GOPS w Staninie realizują poprzez: podejmowanie działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększenia ich aktywności i współuczestniczenia przez nich w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej, poprzez wspomaganie funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także podejmowanie działań we współpracy z innymi podmiotami w celu rozwijania różnorodnych form wsparcia środowiskowego. Ważną częścią działalności ośrodka jest składanie wniosków dotyczących realizacji projektów współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych.

Świadczenia rodzinne, wychowawcze oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Znaczące wsparcie dla rodzin z dziećmi z terenu Gminy Stanin stanowią świadczenia rodzinne, opiekuńcze oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego, na które w 2024 roku wydatkowano łącznie 4.741.466,68 zł, w tym:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami dla 409 rodzin – 1.123.807,71 zł,
- zasiłki pielęgnacyjne dla 209 osób – 502.691,00 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne dla 66 osób – 2.301.947,00 zł,
- specjalne zasiłki opiekuńcze dla jednej osoby – 7.440,00 zł,
- świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego dla 51 osób – 261.054,86 zł,
- 532 świadczenia składek na ubezpieczenie społeczne – 345.335,00 zł,
- zasiłki dla opiekunów dla jednej osoby – 4.960,00 zł,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka dla 39 osób – 39.000,00 zł,
- świadczenia rodzicielskie dla 22 uprawnionych osób – 155.232,11 zł.

Realizacja programów i projektów

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staninie w 2024 r. realizował następujące programy:

1. Program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania: „*Posiłek w szkole i w domu*”. Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. W ramach programu z pomocy skorzystało 126 mieszkańców Gminy Stanin. Wydatkowano łączną kwotę 85.340,00 zł, w tym w formie zasiłku celowego na zakup żywności dla 34 rodzin oraz w postaci obiadów w szkole dla 55 dzieci i młodzieży.
2. Program „*Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej*” – edycja 2024, w ramach którego objęto wsparciem asystentów 11 niepełnosprawnych osób. Celem wsparcia przez asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jest ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności, umożliwienie realizowania jej prawa do niezależnego życia oraz umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności, np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych, czy też sportowych. Asystenci byli zatrudnieni na umowy zlecenia. Wydatki na realizację tego programu wyniosły 103.070,20 zł.

3. Program „Opieka wychowawcza dla Jednostek Samorządu Terytorialnego” – edycja 2024, w ramach którego wsparciem objęto 14 uprawnionych osób. Celem opieki wychowawczej jest wsparcie opiekunów sprawujących całodobową opiekę nad osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym. Opieka wychowawcza ma za zadanie odciążenie członków rodzin/opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez ich wspieranie w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Wydatki w programie wyniosły 128.334, 00 zł.
4. Realizując ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 rodzinami niewydolnymi opiekuńczo - wychowawczo pracował asystent rodziny. Na wynagrodzenie wraz z pochodnymi dla jednego asystenta rodziny wydatkowano 86.977,64 zł.
5. W ramach programów rządowych na wsparcie finansowe dla osób i rodzin w związku z rosnącymi cenami opału, energii, gazu tj. na wypłatę dodatków osłonowych, bonu energetycznego i refundację podatku VAT wydatkowano w 2024 r. środki w łącznej wysokości 1.039.621,01 zł.
6. Program *Karta Dużej Rodziny*: na dzień 31 grudnia 2024 roku zostało wydanych łącznie 3000 kart tradycyjnych oraz 3168 elektronicznych kart dużej rodziny dla uprawnionych mieszkańców Gminy Stanin. Posiadaczami kart stało się 920 rodzin. Właściciele Karty Dużej Rodziny mają możliwość tańszego korzystania z ofert instytucji kultury, sklepów, środków komunikacji, punktów usługowych, ośrodków sportowych i rekreacyjnych. Karta przysługuje niezależnie od uzyskiwanych dochodów. W 2024 roku wydano 167 kart tradycyjnych i elektronicznych dla 49 nowych rodzin.
7. Projekt partnerski dofinansowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Województwa Lubelskiego na lata 2021 - 2027 „Specjalistyczne i interwencyjne usługi wsparcia mieszkańców województwa lubelskiego” realizowany z Fundacją Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich w Lublinie oraz pięcioma ośrodkami pomocy społecznej z powiatu łukowskiego w okresie od 01.03.2024 r. do 28.02.2026 r. Projekt skierowany jest do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym doświadczających kryzysu, przemocy czy dyskryminacji z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności. Bezpłatnego wsparcia udzielają specjaliści: psycholog, prawnik, terapeuta rodzin, psycholog dziecięcy, specjalista ds. uzależnień. W ramach projektu zrealizowane zostało wsparcie dla 97 osób.

Współpraca GOPS w Staninie z innymi instytucjami i organizacjami

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staninie w ramach swojej działalności współpracuje z różnymi instytucjami: urzędem gminy, policją, służbą zdrowia, szkołami, urzędem pracy, sądem rodzinnym, kuratorami sądowymi, placówkami wychowawczo – opiekuńczymi, domami pomocy społecznej, kościołem katolickim, sklepami, hurtowniami, stowarzyszeniami, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Lubelskim Urzędem Wojewódzkim w Lublinie, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz zakładami pracy.

W 2024 roku GOPS w Staninie współpracował z czterema organizacjami pozarządowymi: Ochotniczą Strażą Pożarną w Sarnowie, Klubem Sportowym Bad Boys w Zastawiu, Stowarzyszeniem Koło Gospodyń Wiejskich „Bądźmy Razem” w Jeleńcu oraz Kołem Gospodyń Wiejskich w Goździe „Kobiety z pasją”. Współpraca ta związana była z realizacją Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2021 Plus, którego celem jest dotarcie z pomocą żywnościową do osób i rodzin najbardziej potrzebujących. Zgodnie z wytycznymi programu zestaw żywności podzielony był na 6 kategorii produktów: artykuły warzywne i owocowe, artykuły skrobiowe, artykuły mleczne, artykuły mięsne, cukier i tłuszcze. Wolontariusze z wyżej wymienionych stowarzyszeń wydali w 2024 roku żywność dla 405 rodzin, w tym dla 1180 osób zakwalifikowanych do pomocy w formie paczek żywnościowych. Cztery organizacje wydały 48 835,80 kg żywności na łączną wartość 313.504,52 zł. Ogromne podziękowania należą się wszystkim osobom zaangażowanym w ramach wolontariatu w pozyskiwanie i wydawanie artykułów żywnościowych dla potrzebujących mieszkańców Gminy Stanin.

18.Oświata

Na terenie Gminy Stanin funkcjonują dwa Zespoły Szkół: w Staninie i w Tuchowiczu. W skład zespołów wchodzi przedszkola. Ponadto funkcjonują cztery szkoły podstawowe. W 2024 r. władze gminy czynnie uczestniczyły w procesie podnoszenia efektywności kształcenia i rozwoju szkół, obejmując patronatem oraz udzielając wsparcia finansowego, organizacyjnego, wizerunkowego i promocyjnego licznych przedsięwzięć podejmowanych przez placówki oświatowe: stypendia za wysokie osiągnięcia w sporcie, wspieranie edukacji uzdolnionej młodzieży poprzez organizowanie w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Stanin zajęć pozalekcyjnych, turniejów, konkursów, zawodów sportowych na szczeblu co najmniej gminnym (Patronat Wójta Gminy Stanin, wsparcie

finansowe na zakup nagród i organizacja). Ponadto we wszystkich szkołach funkcjonują świetlice szkolne i zatrudnieni są specjaliści realizujący zadania w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej m.in.: logopedzi, psychologzy, pedagodzy. Do szkół zorganizowany jest dowóz oraz opieka w trakcie dowożenia dzieci.

W Gminie Stanin w 2024 roku funkcjonował jeden żłobek. W Żłobku Gminnym MALUSZEK w Wesołowce na dzień 31.12.2024 r. stworzone były 64 miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Placówka cieszy się wielkim powodzeniem. Prawidłowe utrzymanie tej jednostki wymaga dużych nakładów finansowych. W 2024 roku wydatki placówki wyniosły 1.937.703,27 zł.

Finansowanie oświaty w Gminie Stanin przedstawiało się następująco:

Subwencja oświatowa w 2024 roku wynosiła 17.493.222,00 zł

PSP Jeleniec –	2.041.467,00 zł
PSP Sarnów –	2.792.974,00 zł
PSP Zastawie –	1.885.355,00 zł
PSP Zagoździe –	2.452.170,00 zł
ZS Stanin –	5.319.281,00 zł
ZS Tuchowicz –	2.911.121,00 zł
NP Kopina –	90.854,00 zł

Wielkość dodatkowej subwencji oświatowej otrzymywanej w 2024 r. przez szkoły, dla których organem prowadzącym jest Gmina Stanin wynosiła 44.425,00 zł.

W 2024 roku gmina pozyskała następujące dotacje z budżetu państwa związane z działalnością oświatową:

- ❖ dotacja na realizację zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego 1.182.705,00 zł,
- ❖ dotacja z przeznaczeniem na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały ćwiczeniowe 121.597,80 zł,
- ❖ dotacja z przeznaczeniem na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów 180.000,00 zł,
- ❖ dotacja na realizację zadań w ramach „Posiłek w szkole i w domu” 80.000,00 zł,
- ❖ dotacja w ramach wieloletniego programu „Aktywna tablica” 105.000,00 zł,

- ❖ dotacja na realizację zadań w ramach „Aktywna szkoła – sprzęt sportowy dla szkół”
36.000,00 zł,
- ❖ dotacja na realizację zadania w ramach przedsięwzięcia pn. „Podróże z klasą”
30.000,00 zł.

Łączna kwota otrzymanych dotacji to **1.735.302,80 zł**.

W roku 2024 zrealizowano projekt „Edukacja pozaformalna w szkołach podstawowych w Gminie Stanin” Nr projektu: FELU.10.03-IZ.00-0039/23. W ramach którego otrzymano 298.855,50 zł (w tym 16.363,06 z e środków BP, 282.492,44 ze środków EU).

W roku 2024 r. Ministerstwo Finansów przekazało do Gminy Stanin środki z Funduszu Pomocy z tytułu wsparcia jst w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy w wysokości 29.134,00 zł.

W sumie zewnętrznych środków krajowych na realizację zadań oświatowych na terenie Gminy Stanin w 2024 roku otrzymano **19.600.939,30 zł**.

Poniższa tabela pokazuje otrzymane środki z budżetu państwa oraz z budżetu UE na realizację zadań oświatowych w 2024 r.:

Środki zewnętrzne	Stan na 31.12.2024
Subwencja oświatowa	17.402.368,00 zł
Dodatkowa subwencja oświatowa	44.425,00 zł
Środki z Funduszu Pomocy	29.134,00 zł
Dotacja na realizację zadania zleconego na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały ćwiczeniowe	121.597,80 zł
Dotacja na realizację zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego	1.182.705,00 zł
Dotacja przeznaczona na dofinansowanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów	180.000,00 zł
Dotacja na realizację zadania „Aktywna tablica”	105.000,00 zł
Dotacja na realizację zadania „Posiłek w szkole i w domu”	80.000,00 zł

Dotacja na realizację zadania „Aktywna szkoła sprzęt sportowy”	36.000,00 zł
Dotacja na realizację zadania w ramach przedsięwzięcia pn. „Podróże z klasą”	30.000,00 zł
Dotacja na realizację projektu pn. „Edukacja pozaformalna w szkołach podstawowych w Gminie Stanin”	298.855,50 zł
RAZEM	19.510.085,30 zł

Tabela ilustruje, jaką część wydatków Gmina Stanin musiała w 2024 r. zabezpieczyć ze środków własnych (poza dochodami z zewnątrz):

ROK	2024
WYDATKI	28.676.874,43 zł
DOCHODY WŁASNE	1.069.655,88 zł
DOTACJE	1.735.302,80 zł
FUNDUSZ POMOCY	29.134,00 zł
SUBWENCJE	17.446.793,00 zł
PROJEKTY UNIJNE	298.855,50 zł
DOPLATA ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH	9.166.789,13 zł

Do szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Stanin, na dzień 30.09.2024 r. uczęszczało 1221 dzieci, w tym do szkół podstawowych 836 uczniów, natomiast w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych uczyło się 187 dzieci. Do przedszkoli uczęszczało 198 dzieci.

Nakłady na edukację statystycznego ucznia (przedszkolaka) w roku 2024 wynosiły **23.486,38 zł** rocznie, w tym nakłady wyasygnowane przez Gminę Stanin kształtują się na poziomie **7.507,61 zł**.

Na terenie Gminy Stanin funkcjonuje Niepubliczne Przedszkole Bajka w Kopinie. Zgodnie z posiadanymi informacjami na dzień 30.09.2024 r. do przedszkola niepublicznego uczęszczało 38 dzieci. Gmina w roku 2024 otrzymała subwencję oświatową na rzecz przedszkola niepublicznego w wysokości 90.854,00 zł, a przekazała dotację w wysokości 552.087,00 zł. Koszt edukacji jednego ucznia w NP w Kopinie wynosi 14.528,60 zł, w tym kwota przekazana ze środków własnych gminy 12.137,71 zł.

Poniższe tabele ilustrują wydatki oświatowe dla poszczególnych szkół, których organem prowadzącym jest Gmina Stanin:

Publiczna Szkoła Podstawowa w Jeleńcu

ROK	2024
WYDATKI	3 336 305,27 zł
DOCHODY	90 491,10 zł
DOTACJE (Decyzje)	198 900,74 zł
FUNDUSZ POMOCY	0,00 zł
SUBWENCJE	2 041 467,00 zł
PROJEKTY UNIJNE	20 697,62 zł
DOPLATA ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH	1 075 239,91 zł

Do Publicznej Szkoły Podstawowej w Jeleńcu uczęszcza 112 uczniów. Koszt edukacji jednego ucznia w PSP Jeleniec wynosi 29.788,44 zł, w tym kwota wyasygnowana ze środków własnych gminy 9.600,36 zł.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Sarnowie

ROK	2024
WYDATKI	3 693 384,21 zł
DOCHODY	13 833,60 zł
DOTACJE (Decyzje)	264 955,02 zł
FUNDUSZ POMOCY	0,00 zł
SUBWENCJE	2 792 974,00 zł
PROJEKTY UNIJNE	37 200,70 zł
DOPLATA ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH	598 254,49 zł

Do Publicznej Szkoły Podstawowej w Sarnowie uczęszcza 212 uczniów. Koszt edukacji jednego ucznia w PSP Sarnów wynosi 17. 421,62 zł, w tym kwota wyasygnowana ze środków własnych gminy 2.821,96 zł.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Zagoździu

ROK	2024
WYDATKI	3 670 219,07 zł
DOCHODY	123 817,94 zł
DOTACJE (Decyzje)	179 899,16 zł
FUNDUSZ POMOCY	0,00 zł
SUBWENCJE	2 467 170,00 zł
PROJEKTY UNIJNE	25 063,39 zł
DOPLATA ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH	998 086,52 zł

Do Publicznej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Grafika w Zagoździu uczęszcza 129 uczniów. Koszt edukacji jednego ucznia w PSP Zagoździu wynosi 28.451,31 zł, w tym kwota wyasygnowana ze środków własnych gminy 7.737,10 zł.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Zastawiu

ROK	2024
WYDATKI	3 369 705,37 zł
DOCHODY	107 882,62 zł
DOTACJE (Decyzje)	153 595,21 zł
FUNDUSZ POMOCY	0,00 zł
SUBWENCJE	1 900 355,00 zł
PROJEKTY UNIJNE	26 211,24 zł
DOPLATA ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH	1 289 543,92 zł

Do Publicznej Szkoły Podstawowej w Zastawiu uczęszcza 121 uczniów. Koszt edukacji jednego ucznia w PSP Zastawiu wynosi 27.848,80 zł, w tym kwota wyasygnowana ze środków własnych gminy 10.657,39 zł.

Zespół Szkół w Staninie

ROK	2024
WYDATKI	8 853 872,84 zł
DOCHODY	481 900,61 zł
DOTACJE (Decyzje)	427 115,38 zł
FUNDUSZ POMOCY	29 134,00 zł
SUBWENCJE	5 322 944,50 zł
PROJEKTY UNIJNE	72 238,95 zł
DOPLATA ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH	3 002 440,01 zł

Do Zespołu Szkół w Staninie uczęszcza 400 uczniów. Koszt edukacji jednego ucznia w ZS Stanin wynosi 22.134,68 zł, w tym kwota wyasygnowana ze środków własnych gminy 7.506,10 zł.

Zespół Szkół w Tuchowiczu

ROK	2024
WYDATKI	4 692 592,79 zł
DOCHODY	251 730,01 zł
DOTACJE (Decyzje)	329 633,38 zł
FUNDUSZ POMOCY	0,00 zł
SUBWENCJE	2 921 882,50 zł
PROJEKTY UNIJNE	50 972,50 zł
DOPLATA ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH	1 390 104,41 zł

Do Zespołu Szkół w Tuchowiczu uczęszcza 247 uczniów. Koszt edukacji jednego ucznia w ZS Tuchowicz wynosi 18.998,35 zł, w tym kwota wyasygnowana ze środków własnych gminy 5.627,95 zł.

Wydatki ponoszone na oświatę realizowane przez Zespół Ekonomiczno - Administracyjny Szkół w 2024 roku stanowią kwotę **1.060.794,88 zł**, w tym wydatki na: dowożenie uczniów do szkół w wysokości 276.564,18 zł, obsługę zadania polegającego na zakupie podręczników z dotacji podręcznikowej w kwocie 1.203,91 zł, stypendia socjalne dla uczniów w wysokości 187.572,78 zł, stypendia dla uczniów za osiągnięcie wysokich wyników w nauce w formie rzeczowej w kwocie 9.800,00zł

Porównując koszty edukacyjne statystycznego ucznia Gminy Stanin, można zauważyć korelację pomiędzy liczbą uczniów w szkole a kosztami kształcenia.

Wydatki na edukację przeznaczone ze środków własnych przez Gminę Stanin w roku 2024 wynoszą **9.166.789,13 zł** wszystkich wydatków oświatowych.

Analizując wydatki na poszczególne jednostki oświatowe, zauważyć można że roczne koszty kształcenia jednego wychowanka w poszczególnych szkołach przedstawiają się następująco:

- a. Koszty całkowite (uwzględniając wszystkie środki finansowe) – PSP Jeleniec (29.788,44 zł), PSP Zagoździe (28.451,31 zł), PSP Zastawie (27.848,80 zł), ZS Stanin (22.134,68 zł), ZS Tuchowicz (18.998,35 zł), PSP Sarnów (17.421,62 zł);
- b. Koszty ze środków własnych gminy: PSP Zastawie (10.657,39 zł), PSP Jeleniec (9.600,36 zł), PSP Zagoździe (7.737,10 zł), ZS Stanin (7.506,10 zł), ZS Tuchowicz (5.627,95 zł), PSP Sarnów (2.821,96 zł).

Warto podkreślić dużą ilość bieżących prac remontowych oraz prac porządkowych, które były wykonywane podczas ubiegłego roku.

W dalszym ciągu w Gminie Stanin są problemy natury demograficznej, które przekładają się na bardzo małe oddziały oraz wysoki współczynnik udziału środków własnych gminy w finansowaniu oświaty w większości placówek.

19. Podsumowanie

Dziękuję za zapoznanie się z Raportem o stanie Gminy Stanin za 2024 rok. Mam nadzieję, że analiza informacji zawartych w raporcie przybliżyła Państwu sposób funkcjonowania samorządu.

Z dumą kontynuuję swoją pracę jako Wójt Gminy Stanin, dążąc do dalszego rozwoju i integracji naszej społeczności. Rok 2024 był okresem pełnym wyzwań, ale również wielu pozytywnych zmian i inwestycji, które miały na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Systematyczny rozwój Gminy Stanin dokonuje się dzięki konsekwentnie prowadzonej polityce lokalnej oraz przy aktywnym korzystaniu z zewnętrznych źródeł finansowania.

Osiągnęliśmy bardzo wiele dzięki intensywnej pracy i dobrej współpracy, za którą dziś bardzo serdecznie dziękuję Radnym, Sołtysom, pracownikom Urzędu Gminy w Staninie i jednostek organizacyjnych gminy. Dziękuję wszystkim, którzy swoją radą, zaangażowaniem i odpowiedzialnością za dobro wspólne wpływają na rozwój naszej gminy, na potrzebne i pozytywne zmiany, z których korzysta cała nasza społeczność.

Nasza gmina to wspólne dobro, wspólny dorobek, który jest fundamentem bezpiecznej i dostatniej przyszłości mieszkańców Gminy Stanin. Współpraca i wzajemny szacunek dają dobre owoce. Dużo razem osiągnęliśmy i dużo jeszcze przed nami do zrobienia.